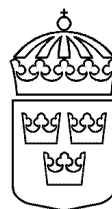

Riksdagens protokoll

2001/02:73

Torsdagen den 21 februari

Kl. 12.00 – 15.03

Protokoll
2001/02:73

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 15 februari.

2 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Propositioner

2001/02:97 till arbetsmarknadsutskottet

2001/02:99 till justitieutskottet

Skrivelse

2001/02:87 till socialutskottet

Redogörelse

2001/02:ER1 till utrikesutskottet

3 § Beslut om ärenden som slutdebatterats den 20 februari

SoU6 Alkoholpolitik

Punkt 1 (Alkoholpolitikens inriktning)

1. utskottet

2. res. 1 (m)

3. res. 2 (v)

4. res. 4 (c)

5. res. 5 (fp)

Förberedande votering 1:

19 för res. 4

15 för res. 5

274 avstod

41 frånvarande

Kammaren biträdde res. 4.

Prot. 2001/02:73
21 februari

Förberedande votering 2:

38 för res. 2

18 för res. 4

252 avstod

41 frånvarande

Kammaren biträdde res. 2.

Förberedande votering 3:

74 för res. 1

37 för res. 2

197 avstod

41 frånvarande

Kammaren biträdde res. 1.

Huvudvotering:

133 för utskottet

70 för res. 1

106 avstod

40 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 121 s, 12 mp

För res. 1: 69 m, 1 -

Avstod: 1 s, 36 v, 36 kd, 16 c, 15 fp, 2 mp

Frånvarande: 9 s, 12 m, 7 v, 6 kd, 2 c, 1 fp, 2 mp, 1 -

Punkt 2 (Information och opinionsbildning)

1. utskottet

2. res. 7 (kd)

Votering:

189 för utskottet

36 för res. 7

84 avstod

40 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 122 s, 1 m, 36 v, 16 c, 14 mp

För res. 7: 36 kd

Avstod: 68 m, 15 fp, 1 -

Frånvarande: 9 s, 12 m, 7 v, 6 kd, 2 c, 1 fp, 2 mp, 1 -

Punkt 16 (Tillståndsplikt)

1. utskottet

2. res. 21 (mp)

Votering:

291 för utskottet

14 för res. 21

3 avstod

41 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag

Partivis fördelning av rösterna:
För utskottet: 120 s, 69 m, 36 v, 34 kd, 16 c, 14 fp, 1 mp, 1 -
För res. 21: 1 s, 13 mp
Avstod: 1 s, 1 kd, 1 fp
Frånvarande: 9 s, 12 m, 7 v, 7 kd, 2 c, 1 fp, 2 mp, 1 -

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

SoU7 Handikappolitik

Punkt 1 (Målen för handikappolitiken)

1. utskottet

2. res. 1 (c)

Votering:

292 för utskottet

17 för res. 1

40 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 122 s, 69 m, 36 v, 36 kd, 14 fp, 14 mp, 1 -

För res. 1: 16 c, 1 fp

Frånvarande: 9 s, 12 m, 7 v, 6 kd, 2 c, 1 fp, 2 mp, 1 -

Punkt 3 (Jämlikhet mellan funktionshindrade män och kvinnor)

1. utskottet

2. res. 3 (v, mp)

Votering:

258 för utskottet

49 för res. 3

2 avstod

40 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 122 s, 69 m, 1 v, 35 kd, 15 c, 15 fp, 1 -

För res. 3: 35 v, 14 mp

Avstod: 1 kd, 1 c

Frånvarande: 9 s, 12 m, 7 v, 6 kd, 2 c, 1 fp, 2 mp, 1 -

Punkt 4 (Individuella rättigheter)

1. utskottet

2. res. 4 (m)

Votering:

224 för utskottet

69 för res. 4

16 avstod

40 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:
För utskottet: 122 s, 1 m, 36 v, 36 kd, 15 fp, 14 mp
För res. 4: 68 m, 1 -
Avstod: 16 c
Frånvarande: 9 s, 12 m, 7 v, 6 kd, 2 c, 1 fp, 2 mp, 1 -

Punkt 8 (Funktionshindrades delaktighet)

1. utskottet
2. res. 8 (v, fp, mp)

Votering:

244 för utskottet

65 för res. 8

40 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 122 s, 69 m, 36 kd, 16 c, 1 -

För res. 8: 36 v, 15 fp, 14 mp

Frånvarande: 9 s, 12 m, 7 v, 6 kd, 2 c, 1 fp, 2 mp, 1 -

Punkt 11 (Hjälpmedelsgaranti)

1. utskottet
2. res. 10 (kd, m, c, fp)

Votering:

172 för utskottet

137 för res. 10

40 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 122 s, 36 v, 14 mp

För res. 10: 69 m, 36 kd, 16 c, 15 fp, 1 -

Frånvarande: 9 s, 12 m, 7 v, 6 kd, 2 c, 1 fp, 2 mp, 1 -

Punkt 15 (Habilitering och rehabilitering)

1. utskottet
2. res. 16 (kd, m, fp)

Votering:

188 för utskottet

122 för res. 16

39 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 122 s, 36 v, 16 c, 14 mp

För res. 16: 69 m, 37 kd, 15 fp, 1 -

Frånvarande: 9 s, 12 m, 7 v, 5 kd, 2 c, 1 fp, 2 mp, 1 -

Punkt 25 (Stöd till föräldrar med funktionshindrade barn)

1. utskottet
2. res. 25 (v, kd, mp)

Votering:
222 för utskottet
88 för res. 25
39 frånvarande
Kammaren biföll utskottets förslag.
Partivis fördelning av rösterna:
För utskottet: 122 s, 69 m, 1 v, 15 c, 14 fp, 1 -
För res. 25: 35 v, 37 kd, 1 c, 1 fp, 14 mp
Frånvarande: 9 s, 12 m, 7 v, 5 kd, 2 c, 1 fp, 2 mp, 1 -
Helena Bargholtz (fp) anmälde att hon avsett att rösta ja men markerats
ha röstat nej.

Övriga punkter
Kammaren biföll utskottets förslag.

MJU7 Användning av försöksdjur
Kammaren biföll utskottets förslag.

**MJU12 Förlängning av giltighetstiden för konventionen den
9 februari 1972 mellan Sverige och Norge om renbetning, m.m.**

Punkt 1 (Konventionen mellan Sverige och Norge om renbetning)

1. utskottet
2. res. (c)
Votering:
288 för utskottet
16 för res.
6 avstod
39 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag
Partivis fördelning av rösterna:
För utskottet: 121 s, 67 m, 36 v, 34 kd, 15 fp, 14 mp, 1 -
För res.: 16 c
Avstod: 1 s, 2m, 3 kd
Frånvarande: 9 s, 12 m, 7 v, 5 kd, 2 c, 1 fp, 2 mp, 1 -

Punkterna 2–5
Kammaren biföll utskottets förslag.

4 § Plan- och byggprocessens längd

*Plan- och
byggprocessens längd*

Föredrogs
bostadsutskottets betänkande 2001/02:BoU6
Plan- och byggprocessens längd (förs. 2001/02:RR8).

Anf. 1 ANNELIE ENOCHSON (kd):

Fru talman! Äntligen ligger det ett förslag på riksdagens bord som tar upp plan- och byggprocessens längd! Kristdemokraterna har under flera år motionerat om att en översyn behöver göras av plan- och bygglagen.

Plan- och bygglagen kom till 1987 och har fungerat bra i många stycken, men tiden har förändrats från 1980-talet. Då var samhällsplane-

ringsarbetet i hög grad inriktat på exploatering av områden där de motstående intressena var relativt begränsade. Numera är planprocessen mera komplex. Nya bostadsområden planeras på mark som redan är ianspråktagen för andra ändamål, och förtätning av staden eller samhället är det som gäller i dag för att bäst kunna utnyttja en redan utbyggd infrastruktur. Översynen kommer att ta upp dessa aspekter och andra, som behovet av att förtydliga oklara begrepp i PBL, länsstyrelsens roll i planeringen och motverkande av förseningar i planprocessen.

Vi har i andra motioner tagit upp frågor om olika perspektiv i planeringen som barnperspektivet, jämställdhetsperspektivet och de äldres perspektiv. Likaså har vi motionerat om tillsynen och kvalitetskontrollen vid byggprocessen. Dessa motioner berörs dock inte av revisorernas förslag och kommer att behandlas i ett särskilt betänkande. Vi har därför valt att inte ytterligare kommentera detta i föreliggande förslag.

Kristdemokraterna har en reservation i betänkandet, och den handlar om att ett planeringsforum bör inrättas vid Boverket. I den rapport som föregick Riksdagens revisorers förslag till riksdagen föreslog man ett planeringsforum för att bättre kunna planera för ett hållbart samhälle.

Samhällsplaneringen är navet i utbyggnaden av vårt samhälle. Ska Sverige kunna leva upp till alla fina skrivelser och propositioner om miljömål och miljö kvalitetsmål, där det så välformulerat står om en samordnad planering för ett hållbart samhällsbyggande, måste också kompetensen finnas och utvecklas. Ett planeringsforum skulle också kunna svara för ett samordnat omhändertagande av forskningsresultat och ge bättre möjligheter att återföra kunskap och erfarenheter till riksdag, regering, kommuner och byggherrar.

Formas och Svenska Kommunförbundet stöder tanken på att inrätta ett planeringsforum vid Boverket i sina remissvar till revisorernas första förslag. Flyttar man sedan Byggbkostnadsforum till Konkurrensverket, där det rätteligen hör hemma, renodlar man Boverkets uppgifter och får en mera ändamålsenlig uppdelning av planerings- och konkurrensfrågorna.

Kristdemokraterna har också i ett särskilt yttrande lyft fram några förslag från revisorerna som behandlats mer styvmoderligt i Bostadsutskottets betänkande men som revisorerna markerat starkare.

Ett av dessa förslag handlar om överklagandeprocessen. Det gäller att förenkla och förkorta överklagandeprocessen och motverka onödiga förseningar. För att åstadkomma detta föreslår Kristdemokraterna att antalet överklagandeinstanser begränsas samt att man överklagar både detaljplane- och bygglovsärenden till länsstyrelsen. Detta beslut ska man sedan kunna överklaga vidare till *en* av kammarrätterna i Sverige. Demokratien får ha sin gång, men det kommer att minska tiden betydligt för att få ett beslut jämfört med i dag, när man kan ha upp till fyra olika instanser som överprövar varandra.

Revisorerna har i sitt förslag förordat att bostads- och PBL-frågor bör samlas i ett departement. Många av remissinstanserna stöder detta förslag och påtalar den oklara och splittrade ansvarsfördelningen inom Regeringskansliet vad gäller plan-, bygg- och boendefrågor.

Kristdemokraterna har i ett antal motioner påtalat denna brist på nödvändig samordning och förutsätter att regeringen till slut tar intryck av dessa synpunkter och organiserar sitt arbete så att det bättre kan svara

mot de behov som finns av att utveckla samhällsplaneringsfrågorna i vid bemärkelse – precis som Riksdagens revisorer säger.

Fru talman! Jag vill till slut yrka bifall till vår reservation i betänkandet, reservation 2.

Anf. 2 RIGMOR STENMARK (c):

Fru talman! Byggnad och boende i Sverige är av tradition en genomreglerad samhällssektor. Det är inte så länge sedan vi hade en detaljreglering där t.ex. måtten på hatthyllan var förutbestämda. Nuvarande byggregler talar mer om vilka funktioner som ska vara uppfyllda, och det är ett steg åt rätt håll. Men fortfarande finns det ett omfattande regelverk som styr människors boende. Regelverket gör boendet till ett komplext område såväl för politiker och näringsidkare som för alla oss boende, vilket i sin tur gör att bostadsmarknaden saknar den dynamik som tillgodoser människors varierande behov och önskemål.

Vi har i dag på förmiddagen varit samlade till ett seminarium där man speciellt tog upp stadsutbyggnaden. Man tog dock i detta fall inte upp landsbygds miljön. Jag tycker att man skulle försöka samordna de bitarna. Det behövs både – och. Vi vill ha både staden och landet.

När plan- och bygglagen infördes gavs möjligheter till ett mer flexibelt regelsystem. Begreppet områdesbestämmelser infördes för att möjliggöra såväl skärpta som sänkta krav på bebyggelsens utformning. Trots att det nu är över 20 år sedan plan- och bygglagen beslutades har mycket ändå blivit kvar vid det gamla. De möjligheter till förenklingar som finns har inte tagits till vara fullt ut. Den flexibilitet som eftersträvades har i stor utsträckning uteblivit.

Centerpartiet har begärt att en utredning ska göras av plan- och bygglagen. Det är glädjande att även bostadsutskottets övriga ledamöter tycker att detta är bra och också har begärt en utredning. Vi har nu också till viss del fått gehör för detta.

Riksdagens revisorer har nu genomfört en granskning av vad som kan göras för att förkorta plan- och byggprocessen. Jag anser att riksdagen bör ställa sig bakom alla de överväganden som revisorerna redovisar, inte bara gå ett steg i taget som majoriteten i utskottet vill. Det gäller t.ex. att se över plan- och bygglagen, att ha bättre uppföljning, att motverka förseningar i plan- och byggprocessen, att förtydliga länsstyrelsens roll, att se över överklaganden och förseningar samt att förklara oklara begrepp i plan- och bygglagen.

Revisorerna konstaterar i sina överväganden, precis som vi i Centerpartiet har gjort, att regeringen under flera år inte ägnat plan- och byggfrågorna tillräckligt intresse. Regeringen har inte tagit något initiativ till att utveckla plan- och bygglagen till ett instrument som kan anpassas till de skilda behov som finns i olika delar av vårt land. I ett flertal avseenden pekar också revisorerna på att plan- och bygglagens reglering upplevs som oklar av kommunerna, som har att handlägga bygglov m.m.

Man framhåller också att en alltmer komplex plansituation med många motstående intressen kräver en reformering av lagstiftningen. I de här sammanhangen brukar problemen i storstäderna vid bostadsbyggande särskilt uppmärksammas. Men jag anser att riksdagen även bör framhålla behovet av att se över de komplexa plansituationer som finns på lands-

bygden. Det gäller inte minst motsättningar mellan ny verksamhet och gammal etablerad verksamhet.

Alltför många gånger har jag mött problem och konflikter mellan bondgårdar och villabebyggelse alldeles intill. Villaägarna har när man har fått sitt bygglov bedyrat att det inte gör någonting med lite häst- eller svinlukt. Men när man bott där ett tag och så att säga luktat in sig är det inte lika mysigt längre att se hästarna eller grisarna i backen, och cirku- sen är så att säga i full gång. Den kan t.o.m. bli så häftig att verksamheter som människor har sin försörjning av får läggas ned.

Det finns alltså ett klart behov av tydlighet i plan- och bygglagen så att sådana här situationer inte uppstår.

Det finns även en typ av problem som oftast uppstår när det är gene- rationsskifte på gårdarna. Det är möjligen så att den nya generationen inte vill fortsätta med t.ex. hästproduktionen eller svinproduktionen utan vill ha annan verksamhet i djurstallarna. Då uppstår problemet att det tar väldigt lång tid att få bygglov för den nya verksamheten.

Fru talman! Jag föreslår sammanfattningsvis att riksdagen ger rege- ringen till känna vad Riksdagens revisorer i sin helhet föreslagit, och jag vill särskilt stryka under det som jag har föreslagit om behovet av tydli- gare regler vid planering på landsbygden.

Med det, fru talman, yrkar jag bifall till reservation 1.

Anf. 3 LEIF JAKOBSSON (s):

Fru talman! Dagens betänkande, BoU6, som jag först vill passa på att yrka bifall till, är föranlett av att bostadsutskottet till Riksdagens reviso- rer framställt ett önskemål om en genomgång av plan- och byggproces- sens längd därför att vi är oroade för att planeringen för nybyggnation i framför allt redan bebyggd miljö tar väldigt lång tid. Riksdagens reviso- rer har sedan utökat uppdraget och även studerat några andra delar av plan- och bygglagens sätt att fungera. Det var bra.

Det tillkännagivande som vi föreslår nu om en översyn av PBL är i grunden mycket oproblematiskt. Alla är överens om att det är dags, och ansvarig minister har här i kammaren i andra sammanhang redan aviserat en sådan. Förberedelsearbetet är på gång. Därför är det kanske inte så konstruktivt att diskutera vem som kräver vad i det här sammanhanget.

Diskussionen handlar snarare om i vilket syfte, hur genomgripande och på vilket sätt översynen ska ske. Inte minst efter det seminarium vi har haft på förmiddagen kan vi konstatera att det är en mängd olika in- tressen som man vill ska finnas med, bli belysta och få genomslag i en förändring av plan- och bygglagen. Det är inte minst miljöbalkens krav, det är kulturens krav, det är tillgänglighetskrav och en lång rad andra krav.

Av det kan man ganska enkelt förstå att den här översynen inte är nå- got som kommer att gå helt fort eller att det kommer att vara alldeles enkelt att klara av att väga alla dessa intressen mot varandra. Därför är det viktigt att vi, som vi gör i det tillkännagivande vi lämnar till rege- ringen, konstaterar att några frågor är av sådan vikt – framför allt för att vi ska kunna klara nybyggnation av bostäder och se till att kvaliteten på det som byggs blir tillräckligt hög – att de ska behandlas med förtur. Den kommande översynen kan jobba etappvis och efter hand komma tillbaka till regering och riksdag med förslag som vi kan fatta beslut om.

De frågor som vi anser måste behandlas med förtur är överklagande-reglerna. De är också förberedda i Regeringskansliet. Men också frågor som kvalitetskontrollen vill vi se förslag på redan tidigare. Det är sådant vi pekar ut.

Särskild vikt vill vi också lägga vid frågan om mellankommunal och regional planering. I takt med att vi rör oss mer över kommungränserna för arbete, utbildning, fritid och inköp sammanflätas olika kommuners intressen på ett sätt som gör det nödvändigt att kommunernas planering både är öppen för insyn och för synpunkter från kringliggande kommuner på ett bättre sätt än i dag.

I befolkningstäta områden med många geografiskt små kommuner uppstår alltför konfliktpunkter. Därför måste länsstyrelsens roll och kommunernas ansvar i det här sammanhanget förtydligas.

Sammantaget kan vi säga att vi i utskottet i huvudsak är överens om inriktningen på en kommande översyn av plan- och bygglagen. Även om Centerpartiet yrkar bifall till sin reservation är det faktiskt så att i stort sett alla de punkter som revisorerna tar upp också finns med i det sammantagna tillkännagivande vi lämnar till regeringen.

Jag är ganska övertygad om att vi lär återkomma till den här frågan framöver när skarpa förslag presenteras.

Anf. 4 ANNELIE ENOCHSON (kd) replik:

Fru talman! Jag har en kort fråga. Vår reservation handlar om ett planeringsforum. Det var Riksdagens revisorer först positiva till. När ärendet sedan kom tillbaka hade man ställt sig negativ till det, trots att sådana starka remissinstanser som Forma, Svenska Kommunförbundet och Lantmäteriet har tillstyrkt detta. Jag skulle vilja höra Socialdemokraternas skäl till att man inte har gått vidare med Riksdagens revisorers första förslag.

Anf. 5 LEIF JAKOBSSON (s) replik:

Fru talman! Den ganska enkla anledningen är att detta är en av de centrala uppgifterna för Boverket redan i dag. Att skapa en ny institution kan det vara svårt att se finessen med.

Anf. 6 ANNELIE ENOCHSON (kd) replik:

Fru talman! Det är det i mångt och mycket. Men i andra propositioner skriver ni att det är oerhört viktigt att samhällsplaneringen är navet i utbyggnaden av det hållbara samhället. Då är det väl oerhört viktigt att man ser till att fokusera detta ännu mer på just ett planeringsforum. Ett planeringsforum är ju tänkt att vara mycket vidare än bara Boverkets funktion.

Anf. 7 LEIF JAKOBSSON (s) replik:

Fru talman! Det är riktigt att det inte bara handlar om att planera bostäder. I det fallet handlar det ju om hur vi hanterar ESDP-planeringen framöver i Sverige. Till den frågan har vi inte kommit ännu.

Anf. 8 EWA THALÉN FINNÉ (m):

Fru talman! Plan- och bygglagen ger möjlighet till flexibilitet. Men det är tyvärr en flexibilitet som inte utnyttjas i så hög grad. Det är en av de bitar som åtminstone jag upplever att revisorerna pekar på i sin rapport, bl.a. rör det sig om oklara begrepp. Det är därför positivt, tycker jag, att bostadsutskottet åtminstone i princip begär en översyn av plan- och bygglagen.

För att tydliggöra flexibiliteten lite vill jag peka på att det är ju så att kommunen i detaljplanen eller i områdesbestämmelser kan ställa såväl sänkta som skärpta krav på bebyggelsen och bygglovens utformning. Trots att plan- och bygglagen trädde i kraft för 15 år sedan har inte så mycket förändrats. Jag har även på nära håll sett hur man på grund av oklara begrepp har haft olika mening om huruvida man kan använda t.ex. ett enkelt planförfarande. Därför är det viktigt att det åskådliggörs vad man menar med de här begreppen. Det är viktigt att också titta på andra målkonflikter som finns i miljöbalken och andra angränsande lagstiftningar – som även tidigare talare har sagt. Planeringen i dag ser kanske inte likadan ut som för 15 år sedan. Skapas osäkerhet fördröjs också processen. För att snabba upp planeringsprocessen måste begreppen bli lite tydligare.

Sedan är det överklagandeprocessen i plan- och bygglagen. Det är inte precis någon nyhet att det finns ett stort behov – ett brådskande behov – av att se över detta. Vi från Moderaterna har motionerat tidigare år om detta, och äntligen har majoriteten i utskottet sagt ja till att det måste hända någonting från regeringens sida.

Med den ordning som gäller i dag med bl.a. programskede, detaljplannearbete och bygglovsprövning, kan i princip samma fråga komma att behandlas och överprövas gång på gång. Med dagens processordning kan således plan- och byggprocessen fördröjas i årtal med kostnader till följd och – naturligtvis – en försenad byggstart. Naturligtvis måste det fortfarande finnas möjligheter och rättigheter att överklaga, men omfattningen – tror vi – måste begränsas.

Avslutningsvis vill jag framhålla att det finns skäl för regeringen att i samband med en översyn ta in en bred vision. Det finns många förslag från många olika politiska partier om bitar som behöver ses över när det gäller kommunens planprocess. Någon menade tidigare att planeringen av staden, men även naturligtvis landet, är livmodern i Sverige. Det är något man måste ta till sig när hela översynen görs.

Anf. 9 OWE HELLBERG (v):

Fru talman! Bostadsutskottets begäran att Riksdagens revisorer skulle granska plan- och byggprocessens längd, vilket har utmynnat i detta betänkande, har lett till ett påpekande om en rad brister som behöver åtgärdas. Det är jättebra. Man konstaterar att det behövs en översyn av PBL i dess helhet, vilket också är bra.

Vänsterpartiet har länge krävt förändringar av lagstiftningen, men vi har inte fått gehör för våra krav. Regeringen är med på noterna nu – ett sent uppvaknande, tycker vi.

Boverket har gjort flera utvärderingar av den gällande lagen och har fört fram många ändringsförslag som är alldeles utmärkta, men de har hittills hamnat i skrivbordslådan på Miljödepartementet.

Vänsterpartiet har under en längre tid haft åsikter om hanteringen av bostadsfrågorna i regeringen. Revisorererna delar Vänsterpartiets uppfattning om att frågorna så långt som möjligt bör samlas i ett departement. Det behöver inte vara ett särskilt bostadsdepartement utan det kan vara ett miljö- och plandepartement, där bostadsfrågorna hanteras av ett av flera statsråd. Sverige har inte haft en uttalad bostadsminister sedan 1991. Vi reserverar oss ändå inte i denna fråga eftersom den ägs av regeringen.

Huvudfrågan i den av bostadsutskottet begärda revisionen handlar om svårigheter att få fram planer i tid så att de inte förhindrar eller fördyrar en byggprocess. Kraven på snabba förändringar avvisas av utskottet, och det är klokt – även om en onödig byråkrati ska undvikas. Det är just nu viktigare att se över länsstyrelsens roll i dessa frågor och se till att informationen om hur program, programsamråd och detaljplanearbete ska kunna effektiviseras i den kommunala hanteringen.

Kravet på effektivitet och snabbhet måste dock balanseras med kravet på kvalitet, insyn, inflytande och rättssäkerhet. Olyckligt är att kommunerna så kraftigt dragit ned på kompetensen i byggfrågor i samband med att en stor del av ansvaret i plan- och bygglagen lades över på byggherrarna.

Kostnadsfördyringen av en försenad byggprocess beräknas vara 2–5 % av den totala produktionskostnaden, men det kan kosta betydligt mer om fel görs i planerings- och projekteringsfasen. Därför tycker vi vänsterpartister att det är viktigt med tidiga samråd, gärna i samband med en bygglovsanmälan. Vi har naturligtvis ingenting emot om det går att minska antalet överklagandeinstanser utan att rättssäkerhet och det medborgerliga inflytandet sätts ur spel.

I den översyn av plan- och bygglagen som regeringen äntligen har tagit initiativet till kan en hel del frågor hanteras relativt snabbt. För att undvika skandalbyggen som i Södra Hammarbyhamnen måste kraven på byggherrarna skärpas och förtydligas liksom samordningen med och möjligheten för bygg- och miljönämnderna att aktivare kunna ta del i byggprocessen.

Byggherrrens kontrollplan bör upprättas efter ett byggsamråd. Kraven på slutanmälan ska förtydligas genom att en garanti för att utförandet av byggnaden har skett i överensstämmelse med bygglovsbeslutet utfärdas. Kraven på den kvalitetsansvarige bör ökas genom att det i kontrollplanen ges ansvar för att de samhällskrav som ställs på byggprojektet finns redovisade och uppfylls.

Bl.a. dessa frågor, men även andra frågor, har Boverket redan utrett, och detta kan i princip införas redan nu.

Utskottet framhåller att översynen av plan- och bygglagen inte enbart får handla om miljökraven, utan frågan om en hållbar utveckling sammanfattar en helhetssyn där ekologiska, hälsomässiga, arkitektoniska, tekniska, ekonomiska, sociala och kulturella aspekter vägs samman. Vänsterpartiet delar den uppfattningen, och partiet har därför i flera sammanhang framfört kravet på att kommunerna ska upprätta särskilda boendeplaneringsprogram där en helhetssyn styr planeringen. De ska ingå som en del av kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Programmen bör antas minst en gång per mandatperiod i kommunfullmäktige.

Kommunerna behöver åter komma in på arenan i planarbetet och inte förlita sig på att privata intressen via markköp ska bestämma vad som ska byggas och för vem.

Fru talman! Vänsterpartiet vill redan nu se en rad förändringar av plan- och bygglagen, men vi väljer ändå i nuläget att ställa oss bakom förslaget i utskottets betänkande. Det går ju i rätt riktning – men långsamt.

Anf. 10 RIGMOR STENMARK (c) replik:

Fru talman! Jag reagerar just mot att Vänsterpartiet inte reserverar sig eftersom man är kritisk mot regeringen och inte har fått igenom sina synpunkter. Det handlar bl.a. om att samla bostads- och PBL-frågorna i ett gemensamt departement.

Jag blev lite fundersam när Owe Hellberg antydde att man skulle blanda ihop miljö- och bostadsfrågorna. Det tycker vi inte i Centerpartiet, om man med detta ska blanda ihop miljöbalken med plan- och bygglagen. Miljöbalken är ju nu också satt under översyn. Jag tycker att det är oerhört viktigt att den översynen får komma till skott och att vi får en rättelse i miljöbalken. Den är en fullständig katastrof för många småföretagare, inte minst inom det här området.

Anf. 11 OWE HELLBERG (v) replik:

Fru talman! Vi vill naturligtvis vara med och styra och ställa även när det gäller hur departementen ska organiseras och vilka ministrar som ska finnas där. Men det är faktiskt inte riksdagens bord. Vi kan naturligtvis bara framföra våra synpunkter. Det är lite svårt att reservera sig i en sådan fråga.

Vi tycker självklart att miljöfrågor och boendefrågor ska blandas. Det handlar om en helhetssyn. Boendet är beroende av hur trafiken planeras, hur servicen planeras, hur den kulturella miljön planeras och planeringen av sådant som rör människors vardag. Där ingår alla dessa frågor. Det är därför vi trycker så hårt på att införa boendeplaneringsprogram – inte bostadsförsörjningsprogram. Vi vill inte ha den gamla modellen.

Nu lyssnade tyvärr varken regering eller utskott på oss när vi ville byta namn för att tala om att det är fråga om en nystart i tänkandet på boendemiljön och alla de kringeffekter som ingår där.

Anf. 12 RIGMOR STENMARK (c) replik:

Fru talman! Jag delar Owe Hellbergs uppfattning att miljöfrågorna är viktiga i sammanhanget. Men vi får inte blanda in miljöbalken i detta eftersom miljöbalken i sig är alltför komplex som den nu är utformad. Den måste helt enkelt förändras för att man ska få verklig stuns på miljöfrågorna. Det får man inte i dag.

I dag handlar det mest om sanktioner, vitesbestämmelser och sådant, och det gagnar inte miljön särskilt mycket.

Anf. 13 OWE HELLBERG (v) replik:

Fru talman! Jag vill inte heller blanda in miljöbalken i diskussionen om den här lagstiftningen. Men även när man talar om boende och boen-

demiljö måste man ta hänsyn till de allmänna intressen som gäller miljöbalken.

Bestämmelserna om sanktioner och avgifter kan nog upplevas som krångliga ibland, men i många fall är de väldigt verkningsfulla; de behövs, de också. Sedan får man naturligtvis se över bestämmelserna och undersöka vilka av dem som fungerar bra och vilka som fungerar mindre bra i relation till de avgifter man tar ut.

Det pågår en översyn av miljöbalken, men jag tycker inte att den frågan riktigt hör hemma här.

Anf. 14 YVONNE ÅNGSTRÖM (fp):

Fru talman! Trots att Folkpartiet inte har någon reservation i detta ärende vill jag säga några ord om betydelsen av att så långt som möjligt göra plan- och byggprocessen snabbare än den i dag många gånger är. Detta har också tidigare talare belyst.

Riksdagens revisorer har, som tidigare talare sagt, i sin skrivelse fört fram att det finns behov av en översyn av PBL, och olika partier har väckt motioner om att det brådskar på många punkter, bl.a. när det gäller den i dag ofta mycket långdragna överklagandeprocessen. Eftersom vi i utskottet kunde enas om gemensamma skrivningar har jag stora förhoppningar om att det kommer att bli positiva förändringar av PBL. I ett särskilt yttrande har vi understrukit behovet av att snabbt förändra just överklagandeprocessen.

Vi har således från Folkpartiet framhållit att det mycket ofta tar onödigt lång tid att få i gång önskvärt byggande, bl.a. eftersom det finns en mycket kraftig tendens att överklaga så snart det egna reviret berörs. Uttrycket *not in my backyard* – dvs. ungefär ”inte på min bakgård” – passar bra här, tycker jag.

Jag kan ta ett aktuellt exempel från Umeå, en av de universitetsstäder där det råder stor brist på studentlägenheter, vilket också hindrar studenterna från att utnyttja de platser de blivit antagna till. Ett ganska stort antal lägenheter – ett par hundra – hade planerats, men eftersom planerna har överklagats tycks byggherrarna helt enkelt ha tröttnat.

För en stad som vill och behöver utvecklas innebär det stora svårigheter att bygg- och planprocessen tar flera år. Därför ser vi med tillförsikt fram emot att översynen av PBL ska kunna innebära snabbare bygg- och planprocess och därmed möjlighet att bygga i takt med att behoven uppstår, inte flera år för sent.

Med detta yrkar jag bifall till utskottets förslag.

Anf. 15 HELENA HILLAR ROSENQVIST (mp):

Fru talman! Även jag stöder utskottets förslag om att plan- och bygglagen bör ses över. Jag anser dock att översynen bör inriktas på fler frågor än dem som utskottet pekar på i sina överväganden.

En viktig fråga för översynen är kommunernas oförmåga att hantera handelsfrågor, exempelvis vid etableringar av externa stormarknader. Det gäller särskilt i storstadsområden och andra områden med korta avstånd mellan kommuncentrum.

Det finns också ett behov av att lyfta fram gestaltungsfrågor och sociala frågor i översynen. Dessa frågor är ofta nära knutna till frågor om trafik, miljö och handel och bör hanteras samordnat. Jag vill därför sär-

skilt understryka att Miljöpartiet inte delar den åsikt som framförs i revisorernas rapport och refereras i betänkandet, nämligen att gestaltungsfrågorna och de sociala frågorna har trängts tillbaka av miljöfrågorna. Rapportens underlag för påståendet är för övrigt mycket tunt. Åsikten som framförs i den av revisorerna redovisade enkäten till länsstyrelserna att "med sammanslagna bygg- och miljönämnder har miljö mest att säga till om" motsägs direkt av andra rapporter. Det av revisorerna refererade klagomålet från dåvarande landshövdingen i Stockholm på att "miljökraven trissas upp av olika medborgargrupper ... kommunen har svårt att stå emot ..." ter sig snarast som ett uttryck för författarens missnöje över att de ändringar av plan- och bygglagen i mitten av 1990-talet som syftade till ökad miljöhänsyn och stärkt medborgarinflytande i den kommunala planeringen fått just den avsedda effekten.

Det är i och för sig riktigt att gestaltungsfrågor och sociala frågor inte beaktas tillräckligt i många kommuner. Detta har emellertid andra förklaringar än de som revisorerna pekar på. En förklaring är att de krav som ställs på stadsarkitekten vid kommunens planläggning successivt har försvagats. Kommunernas trängda ekonomi och de ökade byggkostnaderna har också gjort att kortsiktiga ekonomiska hänsyn har fått allt större genomslag på bekostnad av hänsynen till sociala frågor, stadsgestaltung och miljö.

Jag emotser också översynen av plan- och bygglagen men förutsätter att översynen utgår från och beaktar de synpunkter som jag har framfört.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under 8 §.)

5 § Det nya Lantmäteriet

Föredrogs
bostadsutskottets betänkande 2001/02:BoU7
Det nya Lantmäteriet (förs. 2001/02:RR10).

Anf. 16 ANNELIE ENOCHSON (kd):

Fru talman! Kristdemokraterna har i sin motion med anledning av revisorernas förslag om det nya Lantmäteriet föreslagit att man ska integrera Sjöfartsverkets kartverksamhet med Lantmäteriets verksamhet. Dessa båda verksamheter har många beröringspunkter. Det skulle bli ett effektivare utnyttjande av de samlade produktionsresurserna eftersom båda organisationerna bygger geografiska databaser, framställer kartor och tillhandahåller information från sina databaser.

Det skulle också bli synergieffekter genom produktutveckling eftersom behov finns av gemensamma produkter som innehåller såväl land- som sjöinformation, t.ex. kartor och geografiska data för kustplanering, för Försvarsmaktens behov, för friluftslivet m.m. Vidare kan marknadsföring, försäljning och distribution samordnas samt eventuellt även lansering och försäljning av statlig kompetens utomlands. I dag finns det inte ens en gemensam kustlinje i de båda myndigheternas databaser.

I såväl Norge som Danmark är sjökarteverksamheten integrerad med landkarteverksamheten. Skälet till denna organisation är att man i våra

grannländer har insett de stora samordningsvinsterna genom en sådan ordning. I enlighet med förslaget i motionen bör därför ett arbete inledas i syfte att åstadkomma en organisatorisk och verksamhetsmässig samordning av land- och sjökarteringen.

En förutsättning för den av oss nu förordade samordningen är dock att ansvaret för sjömätningen som sådan även fortsättningsvis ligger kvar hos Sjöfartsverket. Det främsta skälet för detta är att Sjöfartsverket har den kompetens och den utrustning som erfordras för att på ett effektivt sätt bedriva denna del av karteringen. Datafångsten av sjögeografisk information kräver sjömätningarfartyg med kvalificerad utrustning. För grunda vattenområden krävs kompletteringar med helikoptermätningar.

Vi anser att man i den kommande översynen av Lantmäteriets verksamhet även ska ta med integreringen av Sjöfartsverkets kartverksamhet. Jag yrkar därför bifall till den kristdemokratiska reservationen.

Anf. 17 LENNART NILSSON (s):

Fru talman! Bostadsutskottets betänkande nr 7 utgår i likhet med det tidigare betänkandet från olika förslag från Riksdagens revisorer. Det handlar bl.a. om åiterrapportering till riksdagen. Det handlar om myndighetsutövning, uppdragsverksamhet osv. Med anledning av Riksdagens revisorers förslag har utskottet ett par tillkännagivanden till regeringen.

När det gäller Kristdemokraternas motion kring sjömätning och integrering av verksamheterna tar utskottet inte ställning. Det är möjligt att det ligger en del i vad man skriver i motionen, men som utskottet säger får detta behandlas i budgetsammanhang.

Därmed yrkar jag bifall till bostadsutskottets betänkande nr 7 och avslag på reservationen.

Anf. 18 ANNELIE ENOCHSON (kd):

Fru talman! Med tanke på voteringen ska jag fatta mig mycket kort.

När man nu gör en revision för att se över det nya Lantmäteriet tycker jag att det är väldigt beklagligt att man inte tar upp detta som både Sjöfartsverket och Lantmäteriet trycker på.

Anf. 19 LENNART NILSSON (s):

Fru talman! Jag litar på att om regeringen anser att detta är viktigt vidtar man de åtgärderna, om det ligger något i motionen.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under 8 §.)

6 § Hemlig teleavlyssning, m.m.

Föredrogs
justitieutskottets betänkande 2001/02:JuU18
Hemlig teleavlyssning, m.m. (skr. 2001/02:52).

Tredje vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under 8 §.)

Föredrogs
justitieutskottets betänkande 2001/02:JuU19
Godkännande av beslut om inrättande av Eurojust, m.m. (prop.
2001/02:86).

Anf. 20 ALICE ÅSTRÖM (v):

Fru talman! I dag har vi att fatta beslut om godkännande av inrättande av Eurojust. Jag tror att ganska många ställer sig frågan: Vad är Eurojust?

Eurojust är ett samarbete mellan åklagare inom EU.

Att man inte ens vet vad det är, tycker vi visar på tydliga brister. Enligt vår mening saknas det en helhetssyn när det gäller samarbetet inom EU i fråga om polisiära och straffrättsliga frågor.

Ett sådant nära samarbete mellan medlemsstaterna på straffrättsens område borde föregås av en offentlig och allmän debatt så att medborgarna i Sverige är medvetna om vad det är vi går in i.

Man kan uttrycka det så att man just nu håller på att bygga upp ett rättsväsendets federation i allt snabbare takt. Men det sker helt i det tysta. Vi anser att man inte bör acceptera en sådan ordning. I stället för att godkänna beslutet om inrättandet av Eurojust borde riksdagen ta initiativ till en offentlig debatt om förutsättningar och gränser för det straffrättsliga arbetet i vid bemärkelse inom unionen.

Vi i Vänsterpartiet anser att det är anmärkningsvärt att så få partier anmäler sig till debatten i kammaren i dag. Det är just den offentliga debatten man behöver.

Därför yrkar vi bifall till reservation 1, som är ett avslag på inrättandet av Eurojust.

Fru talman! Med vetskap om att detta kommer att gå igenom trots att man av principiella skäl borde avstå, har vi i Vänsterpartiet också lyft fram några olika punkter i betänkandet där vi anser att det finns klara brister i den struktur som man just nu bygger upp.

Den ena frågan är Eurojusts behörighet. Man hänvisar till den gemensamma åtgärden från den 21 december 1998. Den beskrivning som finns där när det gäller medverkan i kriminell organisation är otroligt tójbar. Den kan faktiskt omfatta en hel del brott som vi anser inte borde vara prioriterade för Eurojusts arbete.

Det gäller också bristen på definition när det gäller brott som begås i samband med de brott som man beskriver. Ramarna för behörigheten för Eurojust blir otroligt vida på det här sättet.

Vi anser att man borde ha reglerat detta på ett mycket tydligare sätt.

Frågan om behörigheten att samarbeta med Europol, som är den polisiära organisationen inom EU, har man inte reglerat över huvud taget. Man säger att man lämnar den till framtiden och får en praxis som utföras under hand.

Vi anser att om man ska godkänna det här beslutet borde den frågan ha varit reglerad.

En ytterligare viktig fråga är behandlingen av personuppgifter. I samband med att Eurojusts verksamhet nu blir permanent byggs det upp ytterligare ett register med personuppgifter. I den här strukturen ska man

skydda de enskildas integritet genom ett personuppgiftsombud. Förutom det ombudet ska man ha en gemensam tillsynsmyndighet. Det är otroligt viktigt med en demokratisk kontroll och insyn.

Den tillsynsmyndighet som man skapar kommer att vara en intern angelägenhet. Både personal och budget ingår som en del av Eurojust. Att ha ett kontrollorgan som finns under samma tak och ingår i samma budget måste anses vara totalt olämpligt. Det finns ingen garanti för att den myndigheten ska kunna vara oberoende av den struktur som den ska ha tillsyn över. Det finns redan en liknande struktur när det gäller SIS-registren. Kritiken mot denna modell har varit oerhört skarp. Därför är det märkligt att man bygger upp exakt den här modellen ytterligare en gång.

Man har dessutom inte gett de nationella tillsynsmyndigheterna en plats i övervakningen. Det gäller t.ex. Datainspektionen som är den som har det här ansvaret här i Sverige.

Skyddet för enskilda när det gäller att utlämna personuppgifter till tredje land är också minimalt.

Detta är sådant som man borde ha åtgärdat innan man lade fram förslaget.

Fru talman! Anmärkningsvärt är också att man med den här strukturen ger Eurojust förslagsrätt inom det straffrättsliga samarbetet. Från Vänsterpartiet har vi länge hävdade att kommissionens initiativmonopol som existerar i dag måste ersättas med en initiativrätt för de nationella parlamenten för att stärka deras roll.

Att i ett sådant här läge ge en myndighet – i det här fallet Eurojust – förslagsrätt anser vi fullständigt oacceptabelt.

Fru talman! Ett av syftena med förslaget från majoriteten är att man vill formalisera det internationella samarbetet. Man säger att man vill öka det demokratiska inflytandet och den demokratiska kontrollen för att på så sätt också öka legitimiteten för verksamheten.

Det finns risk för att de förslag som nu läggs fram leder till motsatsen både genom tillsynen och genom att den kontroll som nu ska ske innebär att Eurojust ska skicka en rapport till kommissionen. Kommissionen ska sedan redigera en rapport som man skickar till EU-parlamentet. De nationella parlamenten kommer inte att få någon information annat än den de skaffar sig genom EU-parlamentet. Vi anser att samma rapport som kommissionen får, och som då inte ska redigeras av kommissionen, också måste sändas både till EU-parlamentet och de nationella parlamenten.

Fru talman! Med detta vill jag yrka bifall till reservation 1 och avslag på förslaget om inrättande av Eurojust.

Anf. 21 KIA ANDREASSON (mp):

Fru talman! Det övergripande målet inom EU påstås vara de fyra friheterna. Det rimmar illa med den utveckling som alltmer går mot en överstatlig polis, åklagarmyndighet och rättsväsende i stort.

Det är lätt att förklara detta med att man måste bekämpa brottsligheten. Den ökar och blir större. Den är mer organiserad och den är gränsöverskridande. Men det finns en annan sida, en baksida, nämligen en alltmer utökad kontroll av medborgarna samt en ökad risk för rättsosäkerhet för den enskilde.

*Godkännande av
beslut om inrättande
av Eurojust, m.m.*

Vi hinner inte se konsekvenserna av alla de beslut som nu fattas i ett rasande tempo. Det är det som är så oroande. Konsekvenserna kommer långt efteråt, och då sitter vi fast i all lagstiftning och överstatlighet. Det går också fort på det här området.

Det är små steg som tas, och det är svårt för den enskilde medborgaren att se helheten. Detta är svårt även för oss ledamöter i riksdagen. Som ledamot av justitieutskottet ser jag dock att det bakom de små stegen finns en färdig plan. Man flyttar på brickor för att den planen ska bli fullständig, och det är mycket oroande.

När Eurojustfrågan först kom upp var det fråga om att ett nätverk för åklagare skulle bildas, och man kan ju inte säga emot att det behövs ett samarbete mellan åklagare om brottsligheten. Jag frågade den dåvarande justitieministern flera gånger om detta nätverk, och det uttalades att det inte skulle bli någon permanent myndighet, vilket också står i protokollet.

I dag har vi att fatta beslut just om ett permanent organ för åklagar-samarbete. Och det är inte slut med det. I utskottet har presenterats för oss skrifter där man vill gå ännu längre och bygga ut verksamheten med en riktig EU-åklagare som ska kunna verka i våra svenska domstolar.

Det är symptomatiskt att det är Vänsterpartiets och Miljöpartiets representanter som står här och argumenterar. De borgerliga partierna lyser med sin frånvaro. Det är så enkelt för deras representanter. De är för EU, och då behöver de inte kritiskt granska och debattera punkterna i detta dokument. Man bara uteblir. Jag tycker även att det är symptomatiskt att den borgerliga pressen inte skriver om detta.

Jag fick alltså rätt i mina farhågor att man återigen ska skapa ett nytt EU-organ inom det polisiära området. Det mantra som upprepas i alla skrifter är att man ska skapa ett område med frihet, rättvisa och säkerhet. Men den andra sidan – kontroll och den enskildes rättssäkerhet – nämns inte i detta mantra. Säkerhet, kontroll och effektiva brottsutredningar inom EU är det mest prioriterade området. Också inom det spanska EU-ordförandeskapet har man planer på att gå vidare med detta.

Vi hade i går att ta ställning till en annan ramlag, och Miljöpartiet framhöll då att godkännande av dessa ramlagar inte är i enlighet med vår grundlag. Jag tänker inte upprepa mitt anförande från i går, men jag vill säga att eftersom vi inte i detalj kan se konsekvenserna av detta är det lagvidrigt. Detta stadgas i svensk grundlag. Trots det vill man nu bestämma att vi nu ska inrätta Eurojust. Beslutet i går om de särskilda brottsutredningsgrupperna har ungefär samma innebörd. Det leder till ett dubbelarbete.

Inrättandet av Eurojust kräver en lagändring, och införandet av ett överstatligt samarbetsorgan utformat som Eurojust är en fråga av större vikt. I och med det kan det förväntas få betydelse för svensk förundersökningsverksamhet. På sikt kan den utveckling som Eurojust är ett led i påverka såväl polis, åklagarmyndigheter och rättsväsende som de lagar som reglerar dessa verksamheter och straffrätten.

Den här myndigheten har tidigare banat väg för kanaler i den svenska myndigheten. Det är så det går till. Man går fram steg för steg. Polisen har organiserat om sin verksamhet så att den ska passa till EU:s organisation. Åklagarspecialister har också införts med den funktionen. En kriminalunderrättelsetjänst har startats på grund av att det finns ett sådant

organ i andra EU-stater. Den har ungefär 140 agenter. På regional nivå, i storstäderna, finns 125 personer. Som grind mot Europol och Schengen finns inom kriminalunderrättelsetjänsten nationella samarbetskontoret för Europol, Sirene och SIS. Databaser har byggts upp. Sverige måste varje år rapportera om sin organiserade brottslighet.

Vi har vidare länskriminalunderrättelserotlar. OLAF är ett stort organ inom EU som ska bekämpa ekonomiska oegentligheter. Ekobrottsmyndigheten och finanspolisen har fått stora uppgifter.

Det föreslagna Eurojust ska hantera uppgifter i Schengen Information System, det stora register genom vilket man har koll på människor. Det ska ha rätt att få uppgifter ur svenska förundersökningar, misstankeregister och belastningsregister. Uppgifter ur dessa register kan lämnas till Eurojust endast om riksdagen i dag godkänner inrättandet av Eurojust.

Miljöpartiet anser inte att säkerhetsfunktionerna och datasäkerheten är tillfredsställande.

Definitionen av brott som ska hanteras av Eurojust ger utrymme för en vid tolkning, som kan komma att omfatta ett stort antal brott som inte borde vara prioriterade. Ramarna för behörigheten blir alltför vida.

Den demokratiska kontrollen av Eurojust består i att Eurojust skickar en rapport till EG-kommissionen, som sedan redigerar en rapport som sänds till Europaparlamentet, inte till de nationella parlamenten.

Enligt propositionen ska Eurojusts uppgifter vara att enligt slutsatserna från Tammerfors underlätta en bra samordning av de nationella åklagarmyndigheterna, att stödja brottsutredningar som gäller organiserad brottslighet, särskilt grundade på Europols analyser, samt att bedriva ett nära samarbete med det europeiska rättsliga nätverket – ännu ett organ som har bildats.

Vidare uppmanas EU:s ministerråd att på olika angivna sätt uppmuntra till straffrättsligt samarbete genom Eurojust. Kommissionen ska fullt ut delta i Eurojusts arbete, lämna experthjälp och komma överens om de praktiska arrangemang som krävs.

Eurojust ska även upprätta och upprätthålla ett nära samarbete med Europeiska byrån för bedrägeribekämpning, OLAF, som jag tidigare nämnt. OLAF får härvid bidra till Eurojusts arbete för att samordna utredningar och rättsliga åtgärder i fråga om skydd för Europeiska gemenskapernas ekonomiska intressen, antingen på Eurojusts initiativ eller på begäran av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning.

Det finns ett dokument från förfluten tid inom EU som kallas *corpus juris* och som innehåller långtgående planer. Ingen ville då riktigt ta det på allvar, men det realiseras nu. Precis det som jag nu har beskrivit finns i *corpus juris*, att vi ska ha den här överstatliga organisationsmodellen.

Fru talman! Jag yrkar bifall till reservation 1. Om den faller yrkar jag bifall till reservationerna 2 och 3. Reservation 2 handlar om immunitet och privilegier som de tjänstemän som ska anställas inom Eurojust ska ha. Jag tycker inte alls att de ska ha detta inom EU. Vi ska till sist ha lika rättigheter och skyldigheter, men här ska tjänstemän få extra privilegier.

Reservation 3 under punkt 3 i betänkandet, som berörts tidigare, handlar om en översyn av reglerna om privilegier och immunitet totalt i EU. Ett utskottsinitiativ om detta har den svenska regeringen inte fått gehör för. Jag tycker inte att man ska ge sig så lätt utan detta måste rättas till, fru talman.

*Godkännande av
beslut om inrättande
av Eurojust, m.m.*

Anf. 22 MÄRTA JOHANSSON (s):

Fru talman! Kia Andreasson tog ut svängarna här och gick över hela rättsfältet inom EU. Jag tänker hålla mig till dagens betänkande, dvs. justitieutskottets betänkande nr 19, *Godkännande av beslut om inrättande av Eurojust, m.m.*

Eurojust är alltså avsett att vara en enhet bestående av nationella åklagare med uppgift att underlätta en god samordning av de nationella åklagarmyndigheternas arbete och att stödja brottsutredningar som gäller organiserad brottslighet. Den ökande gränsöverskridande brottsligheten skapar behov av andra samarbetsformer än de som finns i dag. När det gäller Eurojust har utskottets EU-grupp under lång tid fått följa den här frågan och sett hur den har utvecklats. Eurojust ska alltså vara ett mellanstatligt samarbetsorgan utan egna befogenheter till myndighetsutövning. Sverige tog dessutom initiativ till det tillsammans med Portugal, Frankrike och Belgien.

Den provisoriska Eurojustenheten inrättades i mars 2001, och den har varit i funktion ett år. Eftersom erfarenheterna är goda är det alltså dags att få till stånd en permanent organisation.

Eurojust ska bestå av en medlem från varje medlemsstat och ledas av ett kollegium som de nationella medlemmarna bildar. Eurojusts allmänna behörighet omfattar de typer av brottslighet som Europol har behörighet att agera i. Dessutom omfattar den databrottslighet, bedrägeri, korruption och alla straffbara gärningar som berör Europeiska gemenskapens ekonomiska intressen som penningtvätt, miljöbrott m.m.

För att skydda den enskildes integritet finns det en rad regler, bl.a. för vilka uppgifter som får registreras, skydd för känsliga personuppgifter, ansvar för registrering, kontroll och rättelse samt regler om användning av data och sekretess m.m. Varje person som så önskar ska ha rätt att kostnadsfritt få tillgång till personuppgifter som rör honom eller henne och som Eurojust behandlar. I en annan artikel föreskrivs att varje person har rätt att hos Eurojust begära rättelse av personuppgifter som rör honom eller henne om uppgifterna är felaktiga.

En oberoende tillsynsmyndighet tillsättes. Den ska bestå av en domare som inte ingår i Eurojust från varje medlemsstat. Av dessa ska tre vara ständiga ledamöter. Uppgiften för tillsynsmyndigheten är att granska verksamheten vid Eurojust och säkerställa att behandlingen av personuppgifter utförs i enlighet med beslutet om inrättandet av Eurojust.

All personal och alla organ som ska samarbeta med Eurojust åläggs tystnadsplikt även efter avslutad tjänstgöring.

Vidare föreslås att den administrativa direktören och personal anställd vid Eurojust ska åtnjuta den immunitet och de privilegier som gäller för övriga organ inom Europeiska unionen. Detta regleras i Sverige i lagen om immunitet och privilegier, och här behöver man göra ett tillägg i lagen och införliva Eurojust med övriga organ. I detta sammanhang bör sägas att den nationelle medlemmen, alltså den åklagare som t.ex. Sverige skickar ned till Eurojust, *inte* åtnjuter dessa privilegier.

Till ärendet har fogats tre reservationer. I den första, som är gemensam för v och mp, yrkas att propositionen ska avslås. Detta tycker inte utskottets majoritet, utan vi yrkar i stället att reservationen avslås.

De övriga två reservationerna från mp handlar om immunitet och privilegier. I den första vill man avslå den lagförändring som föreslås, och i

den andra yrkas att regeringen tar initiativ till en översyn av detta system. Frågan behandlade utskottet för några månader sedan. Som Kia Andreasson sade föll den då, och utskottsmajoriteten finner ingen anledning att på nytt ta upp den.

Fru talman! Jag yrkar bifall till förslaget i betänkandet och avslag på reservationerna.

Anf. 23 ALICE ÅSTRÖM (v):

Fru talman! Jag har tre frågor till Märta Johansson.

Den första frågan gäller att behörigheten att samarbeta med Europol inte alls är reglerad, utan denna fråga lämnas helt öppen. Hur ser Märta Johansson på möjligheten till samarbete mellan Europol och Eurojust? Det vore intressant att få höra någon från majoriteten utveckla detta. Man måste ju ändå ha någon tanke om hur det här samarbetet ska se ut eftersom man lämnar frågan öppen.

Den andra frågan gäller personuppgifter och tillsynsmyndigheten. Hur ser majoriteten på att tillsynsmyndigheten faktiskt ingår i Eurojusts budget och på så sätt inte är en helt fristående tillsynsmyndighet? Det är någonting som vi aldrig skulle acceptera i den svenska strukturen. Det sade Märta Johansson ingenting om.

Den tredje frågan gäller Eurojusts förslagsrätt inom det straffrättsliga samarbetet. Hur tänker majoriteten när man är beredd att ge en myndighet förslagsrätt, när det hittills bara varit kommissionen som haft det? Inte ens de nationella parlamenten har det. Vad har man tänkt när just den här myndigheten får förslagsrätt?

Anf. 24 MÄRTA JOHANSSON (s) replik:

Fru talman! När det gäller behörigheten och samarbetet med Europol står det i propositionen att man bör utarbeta en praxis där. Jag tror faktiskt att det är lika bra att låta samarbetet påbörjas och att man inte reglerar det alltför hårt från början, utan att det kommer att utarbetas en praxis.

Förlåt, jag missade den fråga som Alice Åström hade om tillsynsmyndigheten och personuppgifterna. Får jag be Alice upprepa frågan?

Anf. 25 ALICE ÅSTRÖM (v) replik:

Fru talman! När det gällde tillsynsmyndigheten ifrågasatte jag det faktum att den ska ligga under Eurojust och att den har sin budget inom Eurojust så att den inte är en helt fristående myndighet. Vi skulle ju aldrig acceptera att vi i Sverige hade en tillsynsmyndighet som låg under myndigheten och fick sin budget genom den. Hur ser man på det?

Den tredje frågan handlade om att majoriteten nu är beredd att ge Eurojust förslagsrätt inom det straffrättsliga området, någonting som hittills varit kommissionens privilegium att göra. Inte ens de nationella parlamenten har förslagsrätt inom det straffrättsliga området. Men nu är man beredd att ge en myndighet denna rätt.

Anf. 26 MÄRTA JOHANSSON (s) replik:

Fru talman! Tillsynsmyndigheten ska bestå av domare från varje medlemsland. Att budgeten ligger under Eurojusts budget har vi i utskottets majoritet inte sett som något problem.

När det gäller förslagsrätten är det likadant. Det här får ses och prövas, och så får vi se var man hamnar.

Anf. 27 KIA ANDREASSON (mp):

Fru talman! Immunitet och privilegier ska åtjynas av vissa tjänstemän inom Eurojust. Kan Märta Johansson tala om för mig vad anledningen till detta är? Varför ska de ha privilegier och immunitet? Det skulle jag vilja veta.

Nästa fråga handlar om att kommissionen och ministerrådet uppmuntras till samarbete med Eurojust. Anser Märta Johansson att detta kan påverka Eurojusts verksamhet?

Anf. 28 MÄRTA JOHANSSON (s):

Fru talman! Jag tar upp immuniteten först. Alla internationella organ har vissa regler och ingår i det här med immunitet och privilegier. Jag ser ingen orsak till att inte detta organ också skulle ingå där.

Den andra frågan handlade om att ministerrådet skulle bli bundet. Vi har inte sett att det skulle vara negativt.

Anf. 29 KIA ANDREASSON (mp):

Fru talman! När vi kommer in på andra frågor på det rättsliga området har regeringens ståndpunkt hela tiden varit att vi ska ömsesidigt erkänna och lita på varandras rättssystem. Det står som en huvudrubrik. Den deklARATIONEN och den huvudrubriken gäller inte när man ska inrätta dessa organ. Då måste tjänstemännen ha immunitet. Varför måste de ha det när det inte gäller i andra fall? Vad är man rädd för? Vad är det som kan inträffa när det gäller dessa tjänstemän inom EU-området?

Anf. 30 MÄRTA JOHANSSON (s):

Fru talman! Jag tror inte att det är något särskilt med dessa tjänstemän. Det tror jag inte alls, Kia Andreasson. Det är för att göra det lika med de andra organen.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under 8 §.)

8 § Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde

BoU6 Plan- och byggprocessens längd

Punkt 1 (Översyn av PBL m.m.)

1. utskottet
2. res. 1 (c)

Votering:
272 för utskottet
16 för res. 1
61 frånvarande
Kammaren biföll utskottets förslag.
Partivis fördelning av rösterna:
För utskottet: 118 s, 64 m, 34 v, 32 kd, 12 fp, 11 mp, 1 -
För res. 1: 16 c
Frånvarande: 13 s, 17 m, 9 v, 10 kd, 2 c, 4 fp, 5 mp, 1 -

Punkt 2 (Planeringsforum vid Boverket)

1. utskottet
2. res. 2 (kd)
Votering:
261 för utskottet
34 för res. 2
54 frånvarande
Kammaren biföll utskottets förslag.
Partivis fördelning av rösterna:
För utskottet: 118 s, 66 m, 34 v, 16 c, 14 fp, 12 mp, 1 -
För res. 2: 34 kd
Frånvarande: 13 s, 15 m, 9 v, 8 kd, 2 c, 2 fp, 4 mp, 1 -

BoU7 Det nya Lantmäteriet

Punkt 1 och 2

Kammaren biföll utskottets förslag.

Punkt 3 (Sjömätningen m.m.)

1. utskottet
2. res. (kd)
Votering:
262 för utskottet
34 för res.
53 frånvarande
Kammaren biföll utskottets förslag.
Partivis fördelning av rösterna:
För utskottet: 119 s, 66 m, 34 v, 16 c, 14 fp, 12 mp, 1 -
För res.: 34 kd
Frånvarande: 12 s, 15 m, 9 v, 8 kd, 2 c, 2 fp, 4 mp, 1 -

JuU18 Hemlig teleavlyssning, m.m.

Kammaren biföll utskottets förslag.

JuU19 Godkännande av beslut om inrättande av Eurojust, m.m.

Punkt 1 (Godkännande av beslut om inrättande av Eurojust)

1. utskottet
2. res. 1 (v, mp)

Votering:
247 för utskottet
46 för res. 1
1 avstod
55 frånvarande
Kammaren biföll utskottets förslag.
Partivis fördelning av rösterna:
För utskottet: 119 s, 65 m, 33 kd, 15 c, 14 fp, 1 -
För res. 1: 34 v, 12 mp
Avstod: 1 kd
Frånvarande: 12 s, 16 m, 9 v, 8 kd, 3 c, 2 fp, 4 mp, 1 -

Punkt 2 (Ändring i lagen om immunitet och privilegier)

1. utskottet
2. res. 2 (mp)
Votering:
263 för utskottet
12 för res. 2
21 avstod
53 frånvarande
Kammaren biföll utskottets förslag.
Partivis fördelning av rösterna:
För utskottet: 119 s, 65 m, 15 v, 33 kd, 16 c, 14 fp, 1 -
För res. 2: 12 mp
Avstod: 20 v, 1 kd
Frånvarande: 12 s, 16 m, 8 v, 8 kd, 2 c, 2 fp, 4 mp, 1 -

Punkt 3 (Översyn av privilegier och immunitet inom EU)

1. utskottet
2. res. 3 (mp)
Votering:
256 för utskottet
36 för res. 3
4 avstod
53 frånvarande
Kammaren biföll utskottets förslag.
Partivis fördelning av rösterna:
För utskottet: 118 s, 64 m, 10 v, 33 kd, 16 c, 14 fp, 1 -
För res. 3: 24 v, 12 mp
Avstod: 1 s, 1 m, 1 v, 1 kd
Frånvarande: 12 s, 16 m, 8 v, 8 kd, 2 c, 2 fp, 4 mp, 1 -

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 13.44 på förslag av tredje vice talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 14.00 då frågestunden skulle börja.

Förhandlingarna återupptogs kl. 14.00.

9 § Frågestund

Frågestund

Anf. 31 TALMANNEN:

Följande statsråd deltar vid dagens frågestund: Statsrådet Ulrica Messing, statsrådet Britta Lejon, justitieminister Thomas Bodström, statsrådet Jan O Karlsson och statsrådet Lena Sommestad. Statsrådet Messing besvarar såväl allmänpolitiska frågor som frågor inom sitt eget ansvarsområde. Övriga statsråd besvarar var och en frågor som berör deras områden.

Jag vill informera om att vi redan har 35 förhandsanmälda frågor. Det är således mycket viktigt att alla är så koncentrerade som möjligt så att vi hinner så många som möjligt.

Bredband

Anf. 32 AGNE HANSSON (c):

Fru talman! Jag vill fråga statsrådet Ulrica Messing vad statsrådet som chef och ansvarig för regionalpolitiken tänker göra för att få alla hushåll försedda med bredband, som är viktigt för informationstekniken och inte minst för småföretagen.

Anf. 33 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Fru talman! Det är en viktig fråga som Agne Hansson tar upp. Den ansvarige för infrastrukturen och för regeringens IT-politik, Björn Rosengren, lämnade ju en proposition som handlade om just regeringens insatser för att vara med och subventionera byggandet av bredband fram till alla kommungränser.

I höstas presenterade regeringen också en proposition om satsningen på infrastrukturen som innehöll en satsning på vägar och järnvägar och mycket annat, men där vi också underströk betydelsen av att tillgången till IT och bredband är en del av en modern infrastruktur. Det har varit trögt från många kommuners sida att söka om de pengar som riksdagen har avsatt. Nu ser vi äntligen att det lossnar, och jag välkomnar det. Jag är medveten om att det kan behövas ytterligare ansträngningar, eftersom både Agne Hansson och jag är medvetna om att marknaden själv långt ifrån kommer att lösa frågan om behovet av bredband i de glesare delarna av Sverige. Men äntligen ser vi ett ökat tryck på de pengar som är avsatta.

Anf. 34 AGNE HANSSON (c):

Fru talman! Trögt är väl det minsta man kan säga när man beskriver hur utbyggnaden nu sker. Nu håller man på att ta fram underlag från marknadens sida för utbyggnaden. Det tyder på att när underlaget inte är tillräckligt lämnar man vissa delar av landet i sticket. Hur ska regeringen då nå sin målsättning om 98 %? Är det inte dags att vidta åtgärder så att

småföretagen, för vilka utbudet och underlaget inte är tillräckligt, verkligen får tillgång till detta och så att man får i gång utvecklingen?

Anf. 35 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Fru talman! Detta är ett ovanligt problem. I vanliga fall brukar problemet ofta vara brist på pengar. Här finns det pengar som kommunerna kan söka för att skynda på arbetet med bredbandsutbyggnaden. Men visst följer vi återrapporteringen av de pengar som riksdagen har fastställt, och vi gör det inte minst av regionalpolitiska skäl.

När det gäller det fortsatta arbetet efter tillväxtavtalen pekar vi på de nya möjligheterna att samarbeta kring tillväxtfrågor. Där har alla aktörer, det privata näringslivet, fackliga organisationer, kommunpolitiker, myndighetsföreträdare på lokal och regional nivå, ett ansvar för att se till att också just frågorna kring den moderna infrastrukturen och informationstekniken blir en del av det arbetet.

Satsningar på polisen och kriminalvården

Anf. 36 FREDRIK REINFELDT (m):

Fru talman! Jag vill ställa en fråga till statsrådet Bodström. Vi har precis fått kriminalvårdens och Rikspolisstyrelsens budgetunderlag för kommande budgetår. Om medierna hade rapporterat om detta hade svenska folket känt igen sig. Här talas det om en polis som saknar resurser, som inte hinner utreda brott, som inte har resurser för narkotikabekämpning och om en kriminalvård som inte har tillräckligt med platser och inte har resurser till rehabiliterande insatser. Det värsta är att det också sägs att för denna otillräckliga verksamhet saknas det ändå resurser i dag. De lyssnar till en justitieminister som talar om nya resurser som de aldrig ser, och de undrar vad det egentligen spelar för roll att de presenterar denna typ av underlag.

Därför är min fråga: När ska Thomas Bodström sluta kalla ersättning för tidigare underskott eller utebliven kompensation för löneökningar för nya satsningar och i stället åtgärda de problem som svenska folket känner till följd av polisbrist och en kriminalvård med problem?

Anf. 37 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s):

Fru talman! Budgeten visar att saldot för förra året och inför detta år från Rikspolisstyrelsens egna uppgifter är 37 miljoner plus. Det kommer, som Fredrik Reinfeldt väl känner till, att tillföras ytterligare medel. Det har redan tillkommit fler poliser. Anledningen till det är att vi har gått från en till tre polisutbildningar som gör att detta är den största satsningen någonsin, och det kommer naturligtvis att fortsätta att satsas på poliser.

När det gäller kriminalvården är det riktigt att det har varit problem, bl.a. med antalet platser. Det är därför som Kriminalvårdsstyrelsen beslutade att öppna omkring 150 nya platser under förra året. Man har därutöver också haft otur med mögelskador i fastigheter, vilket ytterligare har försvårat situationen. Men, som också framgår av propositionen, regeringen kommer att återkomma med erforderliga medel.

Anf. 38 FREDRIK REINFELDT (m):

Fru talman! Jag tycker att justitieministern ska vara ärlig och säga att det enda skälet till att polisen har plus i stället för minus är en större avgift för pensionsavsättningar som av budgettekniska skäl råkade falla på andra sidan av årsskiftet. Det talas i alla fall väldigt mycket om detta i underlaget.

Beträffande alla dessa nya poliser sägs det att Sverige fick netto 31 nya poliser förra året. Man känner inte direkt vinddraget ute hos polismyndigheten av alla nya poliser som dundrar in och gör sig redo att arbeta i medborgarnas tjänst. Det är precis detta som svenska folket känner av. Det saknas resurser. De finns inte där när brotten begås, och för detta känner man en ökad oro.

Låt mig säga att jag tycker att den budgetteknik som Justitiedepartementet har lagt sig till med är som att köpa en TV på avbetalning när man tror att varje gång man gör en ny delbetalning ska man få en ny TV. Men de som är ute i verksamheten går inte på detta. Där saknas i dag, vilket man också mycket noggrant går igenom, de resurser som behövs inte bara för att få en bättre verksamhet och kunna anställa fler poliser utan för att klara den verksamhet som bedrivs i dag. Det är det som är det stora problemet.

Anf. 39 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s):

Fru talman! Det är riktigt att ökningen den 31 december var 25, 30 eller 35. Men den 18 januari i år kom det ut ytterligare 188 nya poliser. Det tror jag att också Fredrik Reinfeldt känner till. Ökningen är alltså betydligt större än så, även om siffran i sig är alldeles korrekt.

Detta kommer att fortsätta. Varför är det nu plus? Ja, det är helt riktigt att det i och för sig skulle kunna vara något minus. Det är en budget på 13 miljarder. Och detta handlar om mindre än 1 %. Men jag vill ändå påminna om att jag under hela förra året, av Fredrik Reinfeldt och av samtliga moderater, tror jag, som jag talade med, ständigt skulle bli påmind om att det vid årets slut var minus. Det visade sig vara fel. Men, det viktigaste är förstas att regeringens satsning på poliser kommer att fortsätta. Det kan jag garantera. Garantin för det är just de tre polisutbildningar där poliser just nu i dag håller på att utbildas.

Svenskt bistånd för demokrati

Anf. 40 KARL-GÖRAN BIÖRSMARK (fp):

Fru talman! Jag har en fråga till biståndsministern, statsrådet Jan O Karlsson. Folkpartiet har länge varit kritiskt mot att svenskt bistånd går till diktaturstater eller till stater som inte går mot demokrati och mänskliga rättigheter. Framför allt har vi varit kritiska ända sedan mitten av 1990-talet när det gäller Zimbabwe. Nu klockan fem i tolv har regeringen vaknat, och så småningom även EU. Men det är för sent. Nu finns det andra stater i regionen – Sydafrika, Moçambique, Namibia, Swaziland, osv. – som är väldigt tysta nu när vi äntligen har höjt rösten här.

Min direkta fråga till statsrådet är: Vilka kontakter tar statsrådet med dessa regimer för att backa upp en demokratisk utveckling? De är alldeles för tysta.

Anf. 41 Statsrådet JAN O KARLSSON (s):

Fru talman! Jag tackar herr Biörsmark för detta. Till att börja med vill jag rent principiellt säga något. Herr Biörsmark och jag har i och för sig redan diskuterat detta i interpellations-sammanhang. Men jag vill gärna ge herr Biörsmark rätt i att vi och många andra på ett tidigare stadium kunde ha varit mycket tydligare i fråga om våra värderingar när det gäller demokrati, kanske inte som ett villkor – där skiljer vi oss fortfarande något åt – men som en grundläggande utgångspunkt för vårt agerande och vårt samarbete också med länderna i södra Afrika.

Jag tycker att vi i dagens läge för framtiden kan registrera att vi bör bli tydliga med vårt demokratimål och dra den slutsatsen. På den punkten tar jag till mig den kritik som herr Biörsmark lyft fram.

Statsministern träffar i morgon Thabo Mbeki, Sydafrikas president, och kommer då att föra fram våra synpunkter i detta sammanhang. Dessutom har vi numera genom Cotonouavtalet en hel konsultationsprocess där Sverige har varit mycket aktivt i att driva fram en metodik enligt vilken vi tydligt och klart kommer att ge våra demokratiska värderingar ett större utrymme och där konsultationsprocesserna får praktiska konsekvenser för vårt bistånd.

Anf. 42 KARL-GÖRAN BIÖRSMARK (fp):

Fru talman! Jag är lite bekymrad över att statsrådet ändå svävar på målet när det gäller villkoren. Jag menar att man ska kunna ställa villkor när vi driver ett stat-till-stat-bistånd och vi har med halv- eller heldiktaturer att göra. Då måste man kunna ställa villkor och säga: Om ni inte ändrar er politik och går mot ett demokratiskt styre och slutar förtrycka det egna folket – såsom i Kuba och på andra håll – osv.

Nu talar vi om Zimbabwe som ett av de värsta exemplen. Då måste vi tala klarspråk. Vi måste också få de andra länderna i södra Afrika, bl.a. SADC-länderna, att förstå att vi inte kan hålla på med stat-till-stat-bistånd. Vi kan bedriva bistånd på annat sätt, t.ex. genom enskilda organisationer, i de här länderna, men vi ska inte pumpa in pengar i korrupta regimer. Det är det som saken gäller.

Anf. 43 Statsrådet JAN O KARLSSON (s):

Fru talman! Det har vi också gjort. Vi har strukit stat-till-stat-biståndet och inskränker oss till sådant humanitärt bistånd som ändå måste gå fram, även om vi tar avstånd från regimen i fråga. Den politiken har vi fört och den har vi också fullföljt.

Men vi har gått längre än så. Vi har nämligen också genom det konsultationsmaskineri som vi nu skapat givit ännu tydligare signaler. Vad vi i morgon kommer att säga – detta är också viktigt – är att vi tillhörde dem som stod upp till stöd för de demokratiska krafterna i kampen mot apartheid i Sydafrika. Nu räknar vi med att Sydafrika å sin sida ställer upp för demokratin i södra Afrika.

Anf. 44 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Fru talman! Jag har en fråga till justitieministern. När ungdomsbrottslingar döms ställer lagen vissa, särskilda, krav på domarnas kompetens. När barn är offer eller vid vårdnadstvister ställs däremot inga särskilda krav. Varför är det i det ena fallet viktigt med specialkunskaper men inte i det andra fallet?

Anf. 45 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s):

Fru talman! Jo, det behövs vissa speciella förutsättningar även när unga är brottsoffer, men situationen är ändå lite annorlunda när man står till ansvar inför domstol. Den viktigaste förändringen vad gäller unga brottsoffer är den från den 1 januari, att man väsentligt har påskyndat processen. Det gör att man får en s.k. tremånadersgaranti även för unga brottsoffer. På så sätt är det samma sak som för unga lagöverträdare.

Anf. 46 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Fru talman! Tack för svaret, justitieministern! Det är inte snabbheten jag talar om, utan det gäller djupet i kunskaperna. Det är just det som krävs även när det gäller unga kriminella pojkar och flickor. Det är alltså inte bara det att det ska gå fort, utan domarna ska också ha en speciell kunskap när det gäller ungdomar. Detta gäller alltså inte vid vårdnadstvister och när barn är offer – då krävs ingen kunskap. Jag är således inte ute efter tiden, utan jag är ute efter specialkunskapen.

Jag undrar om inte ministern skulle tänka över detta med att vi i Sverige återigen inrättar specialadomstolar. Det är kanske på tiden att göra det.

Anf. 47 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s):

Fru talman! Det är alltså en viss skillnad mellan att vara brottsoffer och att vara anklagad i en domstol med tanke på hur processen utvecklas. Ett brottsoffer ska ge sin berättelse, medan den som är tilltalad har en helt annan situation.

Jag vill understryka vad Susanne här säger, nämligen att kunskapen om brottsoffer – oavsett om brottsoffren är unga eller äldre – måste bli bättre. Det är därför som man särskilt trycker på detta i den brottsofferproposition, med ikraftträdande den 1 juli förra året, där det sägs att kunskapen hos våra myndigheter ska fortsätta att utvecklas. Det gäller inte bara domare, utan det gäller alla som handlägger ärenden med brottsoffer – alltså såväl polis som åklagare och domare. Det där finns också med i det regleringsbrev som skickats till myndigheterna, dvs. att kunskapen om brottsoffer ska öka hos alla berörda myndigheter.

Miljövänliga drivmedel

Anf. 48 INGEGERD SAARINEN (mp):

Fru talman! Jag har en fråga till miljöministern, som jag samtidigt vill hälsa välkommen till frågestunden.

Den 13 juni förra året gav riksdagen, som svar på en motion från Miljöpartiet, regeringen i uppdrag att utan dröjsmål genomföra en översyn av miljöklassningen av bensin och diesel. Uppdraget till regeringen handlade om att ta fram ett system som inte missgynnar utvecklingen av mer miljövänliga drivmedel. Trots att det gått nästan tre kvarts år har utredningen, enligt uppgift, inte påbörjats. Direktiv har inte ens tagits fram.

Det finns flera tillverkare och flera alternativa drivmedel, särskilt för dieselmotorer, som står i startgroparna för lansering i Sverige. Även om de miljömässigt är bättre än diesel av miljöklass 1 beskattas de på grund av föråldrade tekniska regler som sämsta miljöklass, miljöklass 3.

Tänker miljöministern följa riksdagens beslut om att utan dröjsmål göra något åt de regler som stoppar upp lanseringen av både renare och mer förnybara drivmedel?

Anf. 49 Statsrådet LENA SOMMESTAD (s):

Fru talman! Vi tänker följa upp det här beslutet. Ärendet bereds just nu inom Regeringskansliet. Det finns olika sätt att hantera frågan. Det har inkommit förslag om ett sätt att hantera detta, men vi vill gärna se över olika alternativa förslag om hur vi kan göra det lättare att använda alternativa bränslen. Det finns alltså ingen backning i detta förslag, utan vi kommer att gå fram med detta.

Anf. 50 INGEGERD SAARINEN (mp):

Fru talman! Att modifiera miljöklassning så att inte miljömässigt bättre drivmedel hindras är viktigt. Förutom uppenbara fördelar för miljö och hälsa kan de stimulera företagande och ny teknik och skapa konkurrens på en oligopolmarknad.

Även om alternativa drivmedel kanske inte kan ta stora marknadsandelar direkt är det en orimlig situation att varje ny typ av drivmedel kräver ett långdraget lagstiftningsarbete för att kunna komma fram. Vem ska våga utveckla nya idéer i ett sådant klimat?

Kommer ministern att verka för att lagar och regler utformas så att de inte, som i dag är fallet, hindrar teknisk utveckling utan så att de snarare stimulerar en utveckling åt rätt håll?

Anf. 51 Statsrådet LENA SOMMESTAD (s):

Fru talman! Avsikten är just att försöka göra en översyn och stimulera införandet av alternativa bränslen, men det bör ske på ett sådant sätt att vi ger klara riktlinjer för dem som ska arbeta med detta. Då är det ganska komplicerade frågor, för det handlar inte bara om nya drivmedel utan det handlar också om deras påverkan på motorer och annat. Därför tycker vi att det är väsentligt att med hjälp av experter se över detta, så att vi ger de klara riktlinjer som behövs just för att man ska kunna gå vidare.

Anf. 52 CHATRINE PÅLSSON (kd):

Fru talman! Jag har en fråga till justitieministern. Det gäller våra barn – frågan om partnerskap och adoption. Representanter och organisationer som företräder barnens intressen och som har kunskap om dem – Rädda Barnen, barnpsykiatrer, BRIS, adoptionsorganisationer, f.d. Barnombudsmannen, Socialstyrelsen och, numera, också Lagrådet – har riktat kritik mot förslaget om att internationella adoptioner ska godkännas och att homosexuella ska kunna få adoptera barn.

Min fråga till justitieministern är om regeringen, trots den massiva kritiken, kommer att lägga fram ett förslag.

Anf. 53 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s):

Fru talman! Jag kan bara tala för mig själv eftersom regeringen ännu inte har tagit ställning till detta. Det här förslaget bör läggas fram. Man ska skilja på den kritik som har riktats mot förslaget – i och för sig är det ju nästan alltid så att kritik riktas mot förslag. Man har tagit hänsyn till den kritik som har riktats här. Jag vill dock understryka att det inte, som det presenterats farhågor för vad gäller en del av remissinstanserna, ges någon rätt för homosexuella likaledes som det är för heterosexuella, utan det är en rätt att prövas som det är fråga om – dvs. att man inte ska ha en diskriminerande lagstiftning. Bl.a. efter kritik från remissinstanser har man särskilt understrukit detta.

En annan sak, och där har det också tagits hänsyn till kritiken, är att man noga har förklarat att det kan bli svårt, att det ändå blir adoptioner för homosexuella i framtiden. Man har därför också särskilt angivit det i lagrådsremissen och kommer att göra så också i en eventuell proposition.

Anf. 54 CHATRINE PÅLSSON (kd):

Fru talman! Enligt barnkonventionen, som nu Sverige och en del andra länder har tagit till sig, ska barnets bästa alltid sättas i främsta rummet. Jag tycker att det är viktigt att säga det, för det blir ofta de vuxnas egna önskemål som väger tyngst. För mig väger faktiskt barnens perspektiv tyngst. Om alla dessa organisationer som verkligen kan och vet vad barnets bästa är och i princip övriga världen säger nej för homosexuella att prövas för internationella adoptioner, ska verkligen den socialdemokratiska regeringen tjurskalligt tvinga fram detta förslag i alla fall?

Anf. 55 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s):

Fru talman! Tänk, jag tänker också på barnets bästa, och det tror jag faktiskt att alla gör i den här debatten. Jag tror att det är lite farligt att söka ta monopol på frågan om barnets bästa. Det här förslaget utgår från barnets bästa.

Jag vill upprepa att det inte är fråga om någon rätt. Det är fråga om att bli prövad, vilket man inte kan i dag. I dag har vi en diskriminerande lagstiftning, och det ska vi inte ha i Sverige.

I varje enskilt fall ska det bara bli adoption om det är för det enskilda barnets bästa. I dessa och andra fall är det precis samma sak som gäller i framtiden: Barnets bästa kommer alltid att stå i centrum.

Demokratiutredningen

Anf. 56 LARS HJERTÉN (m):

Fru talman! Jag vill ställa en fråga till statsrådet Britta Lejon.

I demokratiutredningen *En uthållig demokrati* som lades fram för ett par år sedan kom det många förslag om hur demokratin skulle utvecklas särskilt på lokal nivå. Men i den proposition som vi nu behandlar i riksdagen finns det väldigt lite av ökat kommunalt självstyre. Försök med IT osv. finns inte med.

Då vill jag fråga statsrådet: Varför kom det med så väldigt lite från den mycket omfattande utredningen, som leddes av förra statsrådet Bengt Göransson? Han hade ett stort antal seminarier över hela landet och fick respons för sina åsikter, som också redovisas i utredningen.

Anf. 57 Statsrådet BRITTA LEJON (s):

Fru talman! Demokratiutredningen har skrivit för evigheten, säger åtminstone utredningens ordförande själv. Ni som känner till den och har haft nöjet att läsa den vet att den i många avseenden är en mycket remarkabel statlig offentlig utredning. Jag tror att vi för en lång tid framöver kommer att ha stor glädje av allt det som står i den.

Där lyfter man bl.a. fram frågor kring det lokala självstyret och den lokala demokratis betydelse för den svenska demokratin. Det har faktiskt också den svenska regeringen gjort i demokratipropositionen. Vi har bl.a. fokuserat just den lokala demokratis betydelse för att den svenska demokratin i dess helhet ska kunna fördjupas ännu mer.

De förslag som Demokratiutredningen lade fram om t.ex. skilda valdagar för att lägga förstärkt fokus på den lokala nivån har regeringen fortfarande under övervägande i en särskild utredning, Författningsutredningen.

Anf. 58 LARS HJERTÉN (m):

Fru talman! En remarkabel utredning, tydligen så remarkabel att den inte passar för beslut i riksdagen. Jag håller inte riktigt med om det. Jag tycker att många av förslagen passar alldeles utmärkt för beslut här i riksdagen. Men regeringen delar alltså inte den uppfattningen.

Jag skulle vilja ställa en följdfråga. Det finns kommuner, t.ex. min hemkommun Tidaholm, där man på försök vill bedriva en sådan verksamhet som föreslogs i utredningen men som inte finns med i propositionen. Hur ställer sig statsrådet till det? Finns det en positiv inställning till enskilda initiativ i olika kommuner?

Anf. 59 Statsrådet BRITTA LEJON (s):

Fru talman! Jag tror att herr Hjertén behöver läsa demokratipropositionen en gång till. Vi har ett antal förslag som syftar till att stärka den lokala demokratin och den lokala självstyrelsen. I de frågor som Demokratiutredningen lyfter fram och som inte finns med i demokratiproposit-

ionen kan det i vissa fall handla om att jag och regeringen i dess helhet inte har samma uppfattning som Demokratiutredningen. Och några frågor är fortfarande föremål för utredande som vi kommer att återkomma till riksdagen med.

När det gäller lokala försök och lokal demokratiutveckling har vi under mandatperioden både avsatt pengar för att stödja detta och stimulerat till detta på en mängd olika sätt, genom Demokratidelegation, genom olika projekt. Detta ska vi fortsätta med, och det säger vi också i demokratipropositionen.

Terroristlagstiftningen

Anf. 60 ALICE ÅSTRÖM (v):

Fru talman! Jag har en fråga till justitieminister Thomas Bodström om den terroristlagstiftning som antogs av EU i början av december. Den debatt som då fördes gällde i mycket avgränsningarna när det gäller terroristdefinitionen. Sverige drev den tesen att den inte fick vara så vid att t.ex. demonstrationer som urartade skulle kunna räknas in. Sverige fick igenom att rådet enhälligt antog ett uttalande som skulle garantera att detta inte skulle ske.

Nu inför det spanska ordförandeskapet håller Spanien på att ta fram ett standardformulär för informationsutbyte av handlingar som utförs av radikala våldsgrupper med terroristanknytning. I de här dokumenten pekar man tydligt ut odefinierbara kretsar, organisationer som genom att utnyttja de lagliga rättigheter som de åtnjuter har en sidoverksamhet som bidrar till att genomföra mål som är betecknande för terroristorganisationer. Man säger också att det ska vara ett nyttigt instrument för att förebygga och eventuellt lagföra våldsbenägen radikalism hos ungdomar i städerna som i allt högre grad utnyttjas av terroristorganisationer.

Anf. 61 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s):

Fru talman! Det är riktigt att det i en av arbetsgrupperna har dykt upp ett sådant förslag från det spanska ordförandeskapet som har beskrivits här. Jag tror att jag redan nu kan säga att vi från min och regeringens sida inte kommer att ställa oss bakom det. Sverige har redan tillsammans med många andra länder protesterat mot det. Nu är det riksdagen som avgör det slutligen. Men jag skulle bli väldigt förvånad om Sveriges riksdag skulle acceptera det. Jag tror att det förslaget, liksom de allra flesta förslagen i arbetsgrupperna, kommer att stanna där. Om det ändå skulle komma upp på politikernas bord tror jag att jag kommer att ha ett mandat, det är i alla fall min högsta önskan, att säga att vi inte kommer att acceptera det i Sverige.

Anf. 62 ALICE ÅSTRÖM (v):

Fru talman! Det är glädjande att justitieminister Thomas Bodström säger detta, och jag hade knappast väntat mig någonting annat.

Min fråga blir: Hur tänker Sverige agera nu när Spanien så uppenbart faktiskt bryter mot det uttalande som rådet antog och där man skulle hålla sådana här grupper utanför terroristlagstiftningen?

Anser ministern att han kan lägga fram en proposition om detta här i riksdagen, trots att det är så uppenbart tydligt att rådets uttalande inte hindrar Spanien från att göra en helt annan tolkning av hur man ska definiera begreppet terrorism?

Anf. 63 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s):

Fru talman! En definition av terrorism som jag anser mycket viktig för att vi ska kunna hålla sådana saker ifrån oss är inte formellt klar. Sverige och en del andra länder har ännu inte godkänt den. Jag tänker inte ha några synpunkter på om den är bra, det ska avgöras här i riksdagen. Fram till dess får vi nog leva med att det kommer ett och annat sådant förslag, för det kommer massor av olika förslag varenda vecka. Det finns fortfarande möjligheter därför att det ännu inte finns någon klar definition av terrorism.

I det här arbetet känns det tryggt att veta att man har en överenskommelse. När den blir klar ska vi slippa sådana här förslag i framtiden. Men jag tror inte att vi behöver oro oss för den här saken. Det här är ingenting som Sverige och, det vill jag understryka, flera andra länder redan har protesterat mot med hänvisning bl.a. till de diskussioner som har förts.

Anf. 64 TALMANNEN:

Det är inte tillåtet med några opinionsyttringar på läktaren. Var snälla och respektera demokratins regler.

Miljöbalken

Anf. 65 GÖTE JONSSON (m):

Fru talman! Jag vill ställa en fråga till miljöministern.

Miljöbalken har visat sig bli en riktig problemlagstiftning. Nu är jag medveten om att det pågår en utredning om miljöbalken, så jag vill inte att ministern enbart hänvisar till den.

Jag vill ta upp två problemområden.

Det första är att miljösanktionsavgifterna har visat sig få väldigt orimliga konsekvenser dels när de gäller grunden för avgifterna, dels när det gäller beloppen. De enskilda, framför allt företag, har fått betala höga miljösanktionsavgifter utan att över huvud taget ha förorsakat någon miljöskada. Det har enbart handlat om vissa administrativa förseelser. Jag anser att det är orimligt att behöva betala så höga avgifter när man verkligen inte har förorsakat någon miljöskada.

Den andra frågan gäller tillståndsprövningen vid MKB där tiderna är orimligt långa, upp till två år. Min fråga är: Är ministern beredd att vidta åtgärder så att man snabbt kommer till rätta med problemen med både sanktionsavgiften och de långa handläggningstiderna när det gäller miljöbalken?

Anf. 66 Statsrådet LENA SOMMESTAD (s):

Fru talman! Det pågår, som sagt, en översyn av miljöbalken just därför att sanktionsavgifterna är föremål för en omfattande diskussion. Vi kommer att lämna besked redan under det här året, så att den frågan

kommer att behandlas i förtid. Sedan arbetar utredningen vidare med övriga frågor som gäller miljöbalken. Ytterligare information lämnas alltså under året.

Jag kan i dag inte säga vad vi kan göra mera när det gäller tillståndsprovningen, utan jag ber att få återkomma i den frågan.

Rent allmänt sett är miljöbalken en mycket ny lagstiftning. Det har varit inkörningsproblem, och vi var medvetna om att det skulle uppstå sådana. Det är just därför som det pågår en översyn. Vi måste alltså avvakta och se innan vi kan vidta några dramatiska åtgärder, men vi har hela tiden uppmärksamheten riktad på problemet.

Frågestund

Anf. 67 GÖTE JONSSON (m):

Fru talman! Jag vill uppmana miljöministern att också se till att de långa väntetiderna vid tillståndsprovning snabbt blir utredda så att man kan få förbättringar till stånd. Det är fullständigt orimligt att ett företag som ska genomföra en liten förändring i sitt företag ska behöva vänta ett par år för att få en tillståndsprovning. Det innebär att nödvändiga investeringar – även nödvändiga miljöinvesteringar – skjuts på framtiden, vilket gör att man går miste om arbetstillfällen. Detta är inte rimligt utifrån en miljölagstiftning.

Jag vädjar till miljöministern att se till att den frågan kommer väldigt högt upp på dagordningen i samband med utvärderingen.

Tidigare fanns det någonting som kallades påbyggnadstillstånd där man enbart prövade den nya frågan. Jag tycker att miljöministern ska undersöka om man inte kan införa också detta i den nuvarande miljöbalken.

Anf. 68 Statsrådet LENA SOMMESTAD (s):

Fru talman! Vi tar till oss den här kritiken, och vi är väl medvetna om att det finns många miljöbalksärenden som drar ut på tiden. Det finns anledning att se över detta.

Samtidigt bör vi vara medvetna om att miljöbalken är en ny lagstiftning. Detta problem är ännu mer uttalat när det gäller infrastrukturfrågor. Vi måste lära oss att miljöprovning tar tid, vilket många gånger också är önskvärt med tanke på att det gäller att förebygga framtida problem.

Men jag tar till mig detta.

Asylsökandes boendemiljö

Anf. 69 SONJA FRANSSON (s):

Fru talman! Jag vill vända mig till statsrådet Jan O Karlsson.

I min hemkommun Svenljunga har Migrationsverket placerat 105 asylsökande. Det rör sig framför allt om familjer som är utspridda i olika småbyar. Detta är väldigt positivt, tycker jag. I stället för att dessa familjer bor på en förläggning kommer de ut bland människor och får träffa andra.

Men den stora frågan som jag måste rikta till ministern är: Varför en så torftig miljö?

Dessa asylsökande har varit helt beroende av att människor och grannar har samlat in möbler, vinterkläder, husgeråd och annat. I alla byar har

man varit oerhört upprörd över att vi i Sverige i dag måste samla in det mest nödortfuga som behövs i ett hem och i ett hushåll, bl.a. vinterkläder. Behöver det vara på det här sättet?

Anf. 70 Statsrådet JAN O KARLSSON (s):

Fru talman! Det ska inte vara på det sättet. Vår nya migrationspolitik syftar till att människor som söker skydd i vårt land ska få ett värdigt mottagande.

Som jag försökte att framhålla i de senaste dagarnas diskussion kan det dock vid förverkligandet ibland uppstå problem därför att vi har svårt att planera tillströmningen av asylsökande från tid till annan. Jag har erinrat om att det i början av 90-talet plötsligt kom 80 000 människor hit.

Jag kan inte uttala mig om det enskilda fallet. Men rent principiellt försöker vi se till att Migrationsverket har resurser för att kunna bereda ett värdigt mottagande för alla asylsökande. Vi kommer att fortsätta att arbeta för detta och också ställa ökade resurser till förfogande för Migrationsverket för att man ska klara den uppgiften.

Anf. 71 SONJA FRANSSON (s):

Fru talman! Det gläder mig om dessa asylsökande kan få det bättre. De har inte fått ett värdigt mottagande. De har nästan behövt tigga för att få komma in i Sverige.

En annan fråga i sammanhanget är att kommunen är ansvarig för barnens skolundervisning. En sådan överenskommelse finns. Kommuninvånarna har vänt sig till kommunen och undrat om inte den kan göra något. Men på kommunen säger man att det inte är kommunens ansvar. Och på Migrationsverket säger man att man inte har mer resurser och att man därför inte kan göra mera.

Det känns som att kommunikationen mellan kommunerna och Migrationsverket inte är riktigt bra. Min fråga är: Vad avser ministern att göra åt det?

Anf. 72 Statsrådet JAN O KARLSSON (s):

Fru talman! Vi ska göra flera olika saker. Vi diskuterade detta i riksdagen faktiskt i går.

Vi har en ganska klar lagstiftning, men det finns några öppna punkter i den och dem ska vi täcka.

Vi tänker också vidta åtgärder som innebär att vi centralt informerar personalen inom både Migrationsverket och landets kommuner om vilka uppgifter de har.

Den senaste tidens debatt har lett fram till att det finns saker som kan göras. Det är en sak att diskutera vad man måste göra. Men vi måste ha högre ambitioner än så. Om vi vill bereda ett värdigt mottagande ska vi inte bara diskutera vad vi måste göra utan också vad vi kan göra, vilket också regeringen eftersträvar.

Inom de allra närmaste dagarna kommer regeringen att ge ett särskilt uppdrag om att detta ska klarläggas. Det är väl inte förvånande för kamraren om jag understryker att framför allt flyktningbarnen kommer att stå i fokus och vara det viktigaste. Men vi måste naturligtvis eftersträva ett värdigt mottagande av alla flyktingar i Sverige.

Anf. 73 EVA FLYBORG (fp):

Fru talman! Jag har en fråga till statsrådet Messing.

Den senaste tiden har varslen och uppsägningarna ökat ganska dramatiskt i Sverige. Företag, forskning och utveckling samt också tillverkning flyttar utanför Sveriges gränser. Sverige dräneras på beslutskraft, och människor förlorar sina arbeten. Gislaved kan utgöra ett exempel på en svår situation.

Jag vill fråga statsrådet Messing vad regeringen avser att göra för att skapa ett bättre näringsklimat som gör att företagen vill stanna kvar i Sverige.

Anf. 74 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Fru talman! Det är en viktig fråga vad regeringen kan göra för att motverka varsel. Där är utbildningspolitiken, näringspolitiken och företagsklimatet i vid mening viktiga.

Trots en bra politik på alla dessa områden kan vi aldrig garantera oss mot varsel. Det förekommer svängningar på arbetsmarknaden och i näringslivsstrukturen. Hotet för oss är inte den nya tekniken utan det är den gamla tekniken. Det är klart att vi inom politiken, i fackföreningsrörelsen och i näringslivet har ett gemensamt ansvar för att möta de utmaningar som den nya tekniken för med sig med bred kompetens bland de anställda och mycket annat.

Det är inte ett dåligt företagsklimat som gör att företag flyttar från Sverige. Det visar alla internationella rankingslistor. Så sent som för 14 dagar sedan rankades Sverige på sjunde plats av världens 75 rikaste länder när det gällde företagsklimat. Det är ingen dålig placering för ett litet land att hamna på sjunde plats på denna lista. Om man jämför med företagskatten i andra länder ligger Sverige också långt framme.

Att företag flyttar beror alltså inte på företagsklimatet.

Anf. 75 EVA FLYBORG (fp):

Fru talman! Som bekant kan man använda statistik nästan hur som helst. Alldeles nya och riktiga siffror från Jobs and Society visar att nyföretagandet har rasat med minus 16 %, vilket är en ny bottennotering. Det har aldrig varit så dåligt. Vi har gått från att vara en småföretagarnation med ett starkt och uthålligt näringsliv till att bli oerhört beroende av ett fåtal stora företag.

Jag påstår att regeringen säger en sak och i verkligheten gör en helt annan, men det är kanske inte så förvånande.

I USA har det uppstått spökstäder därför att företagen flyttar från orten, och till sist flyttar också människor därifrån. Det finns inga jobb, och därför måste de flytta.

I Sverige har en utredare identifierat ett antal kommuner som ligger i riskzonen för att bli spökstäder t.o.m. här i Sverige, om inte inriktningen på näringspolitiken radikalt ändras. Då måste frågan återigen bli: Vad vill statsrådet Messing rekommendera företagarna? Vad vill regeringen göra för att det inte ska uppstå spökstäder även i Sverige?

Anf. 76 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Fru talman! Eva Flyborg kritiserar statistiken men fortsätter ändå att hänvisa till den. Jag fullföljer det gärna, därför att all statistik visar ändå att trots varsel som vi har haft på arbetsmarknaden under det senaste halvåret har inte den öppna arbetslösheten ökat i snitt över landet. Trots de varsel vi har sett ser vi ändå att sysselsättningen fortsätter att stiga i genomsnitt över landet.

Men det finns stora regionala skillnader, och de bekymrar mig ur ett regionalpolitiskt perspektiv. Är det någonting som kan få s.k. spöktäder att växa fram, tror jag att det är fråga om just den regionalpolitiska aspekten och inte alls en fråga om företagsklimat. Jag tror inte att det är företagsklimatet som leder till att invånarantalet minskar i Bengtsfors, Hofors, Hagfors, Vilhelmina och på många andra orter.

Det är naturligtvis ett problem för många delar av vårt land att vi har en allt äldre befolkning och att vi föder allt färre barn. Ur det perspektivet kan vi ha en debatt om s.k. spöktäder, men att jämföra spöktäderna i USA med det vi kan se här i Sverige är orimligt.

Frysning av den enskildes tillgångar

Anf. 77 KIA ANDREASSON (mp):

Fru talman! Jag har en fråga till justitieministern. Den gäller FN:s sanktionslistor och de tre svenska medborgarnas frysta tillgångar.

Det rättsliga läget är väldigt förvirrat, och det rättsliga förfarandet väcker frågor. Jag har två frågor till att börja med:

Hur kunde EU:s ministrar överta FN:s sanktionskommittés lista och göra den till en gällande förordning direkt tillämplig i EU:s medlemsländer? Vilken rättsakt tillåter detta inom tredje pelaren? Det är ju inom det området som detta har skett.

Den andra frågan är: Står denna EU-förordning över Europeiska rådets konventioner om de mänskliga rättigheterna i artikel 6, att alla har rätt till en rättvis domstolsprövning, som är inkorporerade i svensk lag och lyder under Europadomstolen? Det står samma sak i andra internationella konventioner i FN om mänskliga och politiska rättigheter.

Anf. 78 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s):

Fru talman! Jag kan inte säkert uttala mig om det som har skett i EU. Det är nämligen utrikesministrarnas råd som har beslutat om detta. Men som svar på frågan kan jag ändå säga att om det är något som strider mot ett EU-fördrag är det EU-domstolen som ska pröva frågan.

Jag har vid flera tillfällen tidigare kritiserat FN:s sanktionskommittés lista, redan i november, och kritiken kvarstår. Det här är inte ett rättssäkert system. Man får inte reda på varför man finns med på listan. Man har ingen möjlighet att få saken prövad. Det är t.o.m. så orimligt att man inte kan klara sin egen försörjning. Den är ändå tillämplig på länder utanför EU. Det är till och med så att Schweiz, som inte är medlem i FN, följer FN:s sanktionskommittés lista.

Jag vill återigen framföra den kritik som har framförts, och som också Utrikesdepartementet vid flera tillfällen har framfört, mot FN. Jag har vid det möte som jag har deltagit i försökt att entusiasmera justitieministrar-

Anf. 79 KIA ANDREASSON (mp):

Fru talman! Jag anser att man kan hävda Europakonventionen som ett argument, för något måste ju ske. Det är ett vakuum, en Kafkasituation. Jag tycker att regeringen måste handla. Det finns då två alternativ: antingen att upphöra med frysningen av bankkontona eller att lämna saken till åklagare för åtgärder, och då hävda våra konventioner som argument för det. Beslut måste fattas omgående. Jag tycker inte att man kan tillåta ett sådant här vakuum.

Vi måste ifrågasätta USA:s argument. T.o.m. SÄPO säger att det inte finns misstankar som kan vara bärande i en domstol.

Vad avser regeringen nu göra för ställningstagande?

Anf. 80 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s):

Fru talman! Bara ett klargörande: Regeringen tar inte ställning till eventuell skuld. Frågan är ju under utredning i Sverige av svensk åklagare. Låt oss lägga den saken åt sidan. Det är inte regeringen utan berörda myndigheter som ska handskas med detta.

Det som Sverige kan göra, och också gör, är att protestera mot det här systemet. Jag tror att det aldrig kan ha varit tanken från början att personer som inte är knutna till stater ska kunna hamna i den här situationen.

Det är många gånger väldigt viktigt att ha sanktionsmedlet att ta till, även när det gäller personer som är direkt knutna till stater. Men här har det uppenbarligen använts på ett sätt som har fått konsekvenser som inte är rimliga.

Det är viktigt att vi följer den här frågan, inte bara för svensk del. Det här är ett system som undergräver förtroendet för FN och förtroendet för kampen mot terrorism. Vi måste ändra systemet i FN. Vi måste göra det därför att det är tre svenskar som finns med på sanktionslistan, men också för att det annars i framtiden kommer att drabba andra människor. Och det är lika illa om det drabbar människor från andra länder. Det är alltså systemet som vi ska ändra på.

Vindkraften

Anf. 81 EWA THALÉN FINNÉ (m):

Fru talman! Biträdande miljöminister Lena Sommestad sade nyligen, enligt ett referat i Svenska Dagbladet i går, att hon vill ha en fördjupad diskussion om vindkraften. Det tycker jag låter som ett bra förslag. Självklara frågor i en sådan diskussion är ett regelverk för var vindsnurror ska få sättas upp och hur de framtida vindkraftsparkerna ska se ut. Regeringens miljömål innebär att vindkraften ska stå för 10 terawattimmar år 2010, dvs. ungefär 20 gånger dagens kapacitet.

Mot den bakgrunden vill jag fråga vad statsrådet säger om den framtida utvecklingen av vindkraften. Står statsrådet bakom den massiva utbyggnad som krävs för att vindkraften ska kunna stå för så mycket som en sjättedel av vårt energibehov?

Frågestund

Anf. 82 Statsrådet LENA SOMMESTAD (s):

Fru talman! Både jag och regeringen står bakom målet att vi ska bygga ut vindkraften till 10 terawattimmar. Inom ramen för den kommande energipolitiska propositionen kommer vi i samband med att vi presenterar ett förslag om elcertifikat – gröna certifikat, som de kallas – att göra ett nytt utspel när det gäller just vindkraften.

När det gäller utbyggnaden har jag dock också sagt att det är oerhört viktigt att vi nu tar ett samlat grepp kring hur utbyggnaden ska ske. Vi har starka opinioner i olika delar av landet. Vi har utpekade möjliga platser för lokalisering av vindkraft men som ur miljösynpunkt inte är lämpliga, och där kommer tillstånd inte att ges. Det är redan så att vissa av bankarna är av Naturvårdsverket fredade och kommer över huvud taget inte att bli aktuella.

Min ambition är att vi ska försöka undvika att det kommer förslag som inte godkänns vid en miljöbalksprövning, så att vi undviker att få en alltför polariserad debatt. Det är självklart att miljöhänsynen kommer att vägas in.

Anf. 83 EWA THALÉN FINNÉ (m):

Fru talman! Det som jag tycker är ett väsentligt problem, som man märker i opinionsyttringar men också i domstolsutslag och på hur människor drabbas, är att vi har platser runtom i Sverige där vindkraftverk står väldigt nära hus och hem. Problemet är att det råder ganska mycket oklarheter om vilka regler som bör och ska gälla. Det saknas också en hel del forskning om vad som faktiskt händer på marken och ute i vattnet där vindkraftverken kan stå. Det är de här bitarna som man först och främst måste komma till rätta med innan man börjar ge väldigt många tillstånd, för det börjar ju bli en djungel på sina håll.

Anf. 84 Statsrådet LENA SOMMESTAD (s):

Fru talman! Låt mig först säga att vi har ett utredningsuppdrag hos Boverket just nu som handlar om just placering av vindkraftverk både på land och i vatten. En ambition på längre sikt är att vi ska ha mer havsbaserad vindkraft och gärna långt ifrån kusten, om det är möjligt. Man är också på väg att bygga upp större vindkraftssnurror än tidigare.

Här finns motstående intressen och också motstående miljömål, nämligen en god bebyggd miljö och ett vackert landskap som vi vill ha omkring oss och energimålet. Men det är min övertygelse att utbyggnaden av vindkraften ändå är en väg som vi måste gå och att vi just därför måste ta den här diskussionen på mycket stort allvar, och det kommer vi att göra.

Beväpnade väktare

Anf. 85 LARS LILJA (s):

Fru talman! Jag har en fråga till justitieminister Bodström. Den gäller väktare från privata vaktbolag.

Vi har kunnat se att dessa väktare har ökat i antal ganska mycket de senaste åren. Vad jag också har sett den senaste tiden är att en del av dem är pistolbeväpnade.

Jag undrar om det är en utveckling som vi kan förvänta oss i framtiden att alltfler av väktarna blir pistolbeväpnade eller om det är en konsekvens av händelserna den 11 september. Om vi går mot en utveckling mot fler och fler beväpnade väktare, ser justitieministern i så fall någon fara med en sådan utveckling?

Anf. 86 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s):

Fru talman! Det är riktigt att antalet beväpnade väktare har ökat i Sverige liksom i hela västvärlden – även i USA. Det finns, som tas upp här, vissa personer som har rätt att bära vapen. Det bygger på en lag om samhällsviktiga anläggningar. Det gäller poliser, militärer eller särskilt utbildade och prövade vakter.

Min uppfattning är att rena bevakningsuppdrag ska utföras av väktare eller andra som är skickade att agera i den situationen. Men det ska även fortsättningsvis göras en särskild prövning, och personerna ska utbildas särskilt.

Det har ingenting med händelserna den 11 september att göra.

Om antalet beväpnade väktare kommer att öka eller minska i framtiden återstår att se. Vi får hoppas att det inte kommer att öka.

Anf. 87 LARS LILJA (s):

Fru talman! I någon mening hoppas man att dessa väktare finns till i ett brottsförebyggande syfte. Jag är inte den som tror att fler poliser och fler väktare är det bästa sättet att förebygga brott. Jag tror att ett rättvist samhälle och en god utbildning – bra förskola och bra grundskola – för våra barn är det allra bästa sättet att förebygga brott. Jag hoppas att justitieministern delar min uppfattning när det gäller den frågan.

Anf. 88 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s):

Fru talman! Det gör jag definitivt. Brott orsakas av sociala skillnader och orättvisor.

Jag vill ändå understryka att det också är viktigt att vi får flera poliser inte minst just i det brottsförebyggande arbetet. Polisen utför ett mycket viktigt arbete i sina kontakter med våra ungdomar. Det arbetet måste naturligtvis få fortsätta.

Jag delar Lars Liljas inställning att det allra viktigaste är att vi fortsätter kämpa för ett rättvist samhälle.

Jag vill också säga att vi inte vet om antalet beväpnade väktare kommer att fortsätta öka. Men de ska fortsätta att utföra rena bevakningsuppdrag – ingenting annat. Det är självklart att de verkar enbart i förebyggande syfte.

Utvisning av asylsökande

Anf. 89 ERLING WÄLIVAARA (kd):

Fru talman! Sveriges flyktingpolitik gör att många flyktingar lever under stark press och med utvisningshot hängande över sig under lång tid. Många familjer har under väntetiden anpassat sig mycket bra till det svenska samhället. Föräldrarna har jobb och eget boende, och barnen går

i svensk skola. Det sociala livet med grannar och vänner fungerar bra. Med andra ord: Man är mer än väl anpassad till det svenska samhället.

Jag vill ställa en fråga till statsrådet Jan O Karlsson. Finns det något läge där anpassningen av flyktingarna till det svenska samhället har nått så långt och fungerat så bra att en utvisning blir en omänsklig och inhuman handling?

Anf. 90 Statsrådet JAN O KARLSSON (s):

Fru talman! Ja visst. Vi har årligen många fall där de skydds- eller asylskäl som ursprungligen åberopats visserligen har bortfallit, men där vederbörande ändå på grund av anknytning och långvarig vistelse i landet får stanna av humanitära skäl. Detta är ett förhållandevis vanligt skäl till att människor får stanna i landet.

Enligt min mening bör vi ändå undvika de sakernas tillstånd som innebär att handläggningstiderna blir så långa att de ursprungliga skälen har bortfallit. Det tar ändå omänskligt lång tid att fatta ett nytt beslut. Därför bör vi eftersträva kortare handläggningstider och en öppnare handläggningsprocess. Det kommer vi också att få i den reform som nu förbereds.

Anf. 91 ERLING WÄLIVAARA (kd):

Fru talman! Jag vill tacka statsrådet för svaret. När en utvisning verkställs blir det för många familjer ofta en utvisning till ingenting. Det finns många sådana fall inte minst i mitt hemlän Norrbotten, där man är så väl anpassad till det svenska samhället. Man har jobb. Barnen går i skola. Barnen är födda i Sverige. Men man hotas nu av utvisning.

Anser statsrådet, utan att gå in på de enskilda fallen, att folk som är så väl anpassade bör få stanna i landet?

Anf. 92 Statsrådet JAN O KARLSSON (s):

Fru talman! Jag tackar för att vi inte går in på handläggningen av något enskilt fall, för det får jag inte. Jag anser naturligtvis att människor som har anpassat sig väl till vårt land ska stanna i landet. Men en flyktingpolitik måste i första hand vara just en flyktingpolitik. Det finns 20 miljoner människor i världen som behöver skydd och stöd därför att de har flytt från ett land till ett annat. Det finns ännu fler människor – närmare 30 miljoner – som är internflyktingar och som lever under de mest ohyggliga och vidriga förhållanden.

Vi måste komma ihåg att vi först och främst ska kunna bereda de människor som inte har något annat alternativ än att förgås skydd i vårt land. Därför måste en flyktingpolitik alltid ha en gräns. Det är det hemska och det svåra. Men därför måste vi också se till att vi har en väl fungerande behandling av dessa ärenden. Vi får inte glömma att flyktingpolitiken också handlar om att värna rätten till asyl.

Våldet i Mellanöstern

Anf. 93 MURAD ARTIN (v):

Fru talman! Jag har en fråga till statsrådet Messing. Det handlar om Mellanöstern.

Den israeliska statens ockupationspolitik har tyvärr alltmer tagit formen av apartheidpolitik. Man använder sin militära överlägsenhet till att bryta mot den ena konventionen efter den andra. Man bryter mot FN:s Genèvekonvention och mot mänskliga rättigheter. Man har i decennier brutit mot folkrätten och mot andra konventioner som man har skrivit under.

Våldet från den israeliska sidan har ökat, och det har blivit en våldsspiral. Hur tänker regeringen ingripa mot den israeliska statens övervåld?

Prot. 2001/02:73
21 februari

Anf. 94 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Fru talman! Sverige har som enskilt land reagerat och agerat på flera olika sätt mot de övergrepp som många nu utsätts för. Vi har också agerat gemensamt från EU:s sida. Vi har en hög närvaro på platsen, och EU:s representationsnivå är hög. Det gör vi för att markera vårt intresse när det gäller det som nu sker och vår önskan och strävan efter att de människor som lever i Mellanöstern någon gång ska få uppleva fred och frihet.

Vi vet att också platser som har EU-anknytning har blivit förstörda i de senaste bombningarna. Det kommer att ske en skadeståndsprocess där, precis som på så många andra håll.

Det viktigaste är nu, menar jag, att det finns en bred uppslutning från Sverige och andra länder. Det ska vara en stor uppslutning från EU:s alla medlemsländer. Närvaron måste vara fortsatt hög, kontakterna måste vara fortsatt täta och vi måste fortsätta sätta tryck på parterna så att de sansar sig, samlar sig och fortsätter diskutera.

Anf. 95 MURAD ARTIN (v):

Fru talman! Om diskussioner ska kunna äga rum mellan parterna i en konflikt krävs det att de kan nå varandra. Tyvärr börjar Israel bomba och mörda palestinska människor. Man bombar t.o.m. Arafats högkvarter för att visa sin militära överlägsenhet gentemot det förtryckta folket. Då menar jag att man saboterar möjligheten till förhandlingar från Israels sida.

Det är oerhört viktigt att regeringen agerar och protesterar mot de övergrepp som sker från Israels sida.

Anf. 96 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Fru talman! Vi gör också det. Självklart är en förutsättning för att människor på alla platser där det i dag finns en konflikt ska få uppleva fred att de parter som är aktiva i konflikten sätter sig ned och diskuterar. De måste respektera varandras olika ingångar när det gäller de problem som har uppstått.

Vi är djupt bedrövade på grund av det som nu sker. Vi har framfört det på en rad olika sätt från den svenska regeringen. Sveriges representanter i olika länder har framfört det. Vi framför det också genom de gemensamma representanter som EU skickar.

Vi fortsätter att ha en hög närvaro på plats för att markera vår önskan om och vårt krav att de som är valda för att ta ansvar också tar det ansvaret, för alla människors bästa.

Rättstrygghet

Anf. 97 RIGMOR STENMARK (c):

Fru talman! Det är intressant att höra att alla ministrar har ett väldigt vänligt tonläge gentemot oss. Så ska det naturligtvis vara. Vi är ju vuxna människor.

Jag skulle vilja ställa en fråga till justitieminister Thomas Bodström. För ett tag sedan hade vi en trevlig interpellationsdebatt som handlade om rättstryggheten och om Gimo. Justitieministern sade sig vara villig att åka till Gimo för att se hur situationen var direkt på plats.

Min fråga är: Har justitieministern varit i Gimo? Det är viktigt att det inte bara är ett vänligt tonläge. Det måste ju hända någonting också.

Frågestund

Anf. 98 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s):

Fru talman! Jag har varit i Gimo tidigare. Jag har inte varit i Gimo sedan vi hade interpellationsdebatten. Däremot har jag tagit upp till diskussion att det är en plats som jag gärna besöker. Jag vågar inte säga när jag kommer att besöka Gimo. Jag kan säga att jag kommer att göra det.

Anf. 99 RIGMOR STENMARK (c):

Fru talman! Då hoppas jag att jag slipper komma tillbaka en gång till och fråga. Tyvärr kommer det fortfarande signaler om att framför allt barnen inte mår bra i flyktingförläggningen. Man har inte resurser för psykiatrer. Så jag vädjar faktiskt om att Thomas Bodström ska åka dit i förebyggande syfte innan någonting händer.

Anf. 100 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s):

Fru talman! Jag tycker att det med tanke på den fråga som nu tas upp är lämpligt att min kollega här besöker Gimo, men det finns flera andra skäl att besöka Gimo som vi också har talat om. Det är i egenskap av justitieminister som jag har för avsikt att besöka Gimo, även om jag självklart också är intresserad av den fråga som nu tas upp.

Anf. 101 TALMANNEN:

Detta fick bli det sista inlägget i dagens frågestund. Jag kan berätta att 17 av 35 föransmällda frågor hann besvaras. 18 frågor hann inte besvaras. Det fanns också andra frågeställare här inne i rummet.

Jag tackar kammarens ledamöter och regeringens företrädare för deras medverkan i dagens frågestund som nu är avslutad.

10 § Bordläggning

Anmälades och bordlades

Skrivelse

2001/02:103 Kommittéberättelse 2002

Förslag

2001/02:RB2 Fullmäktiges i Riksbanken förslag till disposition av Riksbankens vinst för räkenskapsåret 2001 m.m.

11 § Anmälan om interpellationer

Anmäldes att följande interpellationer framställdes

den 21 februari

2001/02:273 av *Sofia Jonsson* (c) till utbildningsminister Thomas Östros
Kunskapsmålen i grundskolan

2001/02:274 av *Elver Jonsson* (fp) till näringsminister Björn Rosengren
Vägsituationen i Västra Götaland/Dalsland

2001/02:275 av *Ragnwi Marcelind* (kd) till justitieminister Thomas Bodström

Brottsutredningar

2001/02:276 av *Inger Segelström* (s) till justitieminister Thomas Bodström

Internetprostitution

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 5 mars.

12 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 21 februari

2001/02:781 av *Birgitta Sellén* (c) till näringsminister Björn Rosengren
Digital allemansrätt

2001/02:782 av *Magnus Jacobsson* (kd) till näringsminister Björn Rosengren

Väg 44

2001/02:783 av *Kenth Skårvik* (fp) till justitieminister Thomas Bodström
Sambandscentralen i Bohuslän

2001/02:784 av *Murad Artin* (v) till statsrådet Jan O Karlsson
Biståndet till Sudan

2001/02:785 av *Carina Hägg* (s) till statsrådet Jan O Karlsson
Representant i Burundi

2001/02:786 av *Carina Hägg* (s) till utrikesminister Anna Lindh
Visumansökan

2001/02:787 av *Murad Artin* (v) till utrikesminister Anna Lindh
Situationen i östra Sudan

2001/02:788 av *Murad Artin* (v) till utrikesminister Anna Lindh
Visum för FARC-representanter

2001/02:789 av *Anders Sjölund* (m) till jordbruksminister Margareta Winberg

Transportstöd till viltprodukter

2001/02:790 av *Yvonne Oscarsson* (v) till jordbruksminister Margareta Winberg

Jämställdheten i Jämtland

2001/02:791 av *Claes Stockhaus* (v) till finansminister Bosse Ringholm
Premiesparfonden och generationsfonder

2001/02:792 av *Claes Stockhaus* (v) till finansminister Bosse Ringholm
Premiesparfonden

2001/02:793 av *Carina Hägg* (s) till kulturminister Marita Ulvskog
Pornografi i TV

2001/02:794 av *Inger Lundberg* (s) till statsrådet Ingela Thalén
Underhållsstöd

Prot. 2001/02:73
21 februari

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll
tisdagen den 5 mars.

13 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmäldes att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 21 februari

2001/02:677 av *Jonas Ringqvist* (v) till statsrådet Jan O Karlsson
Dammbygget i Uganda

2001/02:678 av *Sven-Erik Sjöstrand* (v) till statsrådet Jan O Karlsson
UNHCR:s finansiering

2001/02:707 av *Johan Pehrson* (fp) till statsrådet Jan O Karlsson
Tältläger för flyktingar

2001/02:722 av *Johan Pehrson* (fp) till statsrådet Jan O Karlsson
Vård av flyktingbarn

2001/02:727 av *Maria Larsson* (kd) till statsrådet Jan O Karlsson
Avvisning av sjuka barn

2001/02:728 av *Maria Larsson* (kd) till statsrådet Ingela Thalén
Asylsökande barn

2001/02:731 av *Carina Hägg* (s) till kulturminister Marita Ulvskog
Folkbibliotek på entreprenad

2001/02:732 av *Maud Ekendahl* (m) till justitieminister Thomas Bod-
ström

Rekryteringen av åklagare

2001/02:733 av *Kenth Skårvik* (fp) till justitieminister Thomas Bodström
Polisens arbetsbelastning i Bohuslän

2001/02:736 av *Ulla Hoffmann* (v) till statsrådet Jan O Karlsson
Cotonouavtalet

2001/02:737 av *Ulla Hoffmann* (v) till statsrådet Jan O Karlsson
Kairokonferensens mål

2001/02:743 av *Christel Anderberg* (m) till justitieminister Thomas Bod-
ström

Ordningsvaktslagen

2001/02:748 av *Tuve Skånberg* (kd) till justitieminister Thomas Bod-
ström

FN-konventioner

2001/02:749 av *Ulla Hoffmann* (v) till statsrådet Jan O Karlsson
Dublinkonventionen

Prot. 2001/02:73
21 februari

2001/02:751 av *Willy Söderdahl* (v) till statsrådet Lena Sommestad
Reaktorsäkerhet

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll
tisdagen den 5 mars.

14 § Kammaren åtskildes kl. 15.03.

Förhandlingarna leddes
av tredje vice talmannen från sammanträdet början till ajourneringen
kl. 13.44 och
av talmannen därefter till sammanträdet slut.

Vid protokollet

LISBETH HANSING ENGSTRÖM

/Monica Gustafson

1 § Justering av protokoll.....	1
2 § Hänvisning av ärenden till utskott	1
3 § Beslut om ärenden som slutdebatterats den 20 februari.....	1
SoU6 Alkoholpolitik	1
SoU7 Handikappolitik	3
MJU7 Användning av försöksdjur	5
MJU12 Förlängning av giltighetstiden för konventionen den 9 februari 1972 mellan Sverige och Norge om renbetning, m.m.	5
4 § Plan- och byggprocessens längd	5
Bostadsutskottets betänkande 2001/02:BoU6	5
Anf. 1 ANNELIE ENOCHSON (kd)	5
Anf. 2 RIGMOR STENMARK (c).....	7
Anf. 3 LEIF JAKOBSSON (s)	8
Anf. 4 ANNELIE ENOCHSON (kd) replik	9
Anf. 5 LEIF JAKOBSSON (s) replik	9
Anf. 6 ANNELIE ENOCHSON (kd) replik	9
Anf. 7 LEIF JAKOBSSON (s) replik	9
Anf. 8 EWA THALÉN FINNÉ (m)	10
Anf. 9 OWE HELLBERG (v)	10
Anf. 10 RIGMOR STENMARK (c) replik	12
Anf. 11 OWE HELLBERG (v) replik	12
Anf. 12 RIGMOR STENMARK (c) replik	12
Anf. 13 OWE HELLBERG (v) replik	12
Anf. 14 YVONNE ÅNGSTRÖM (fp).....	13
Anf. 15 HELENA HILLAR ROSENQVIST (mp).....	13
(Beslut fattades under 8 §.).....	14
5 § Det nya Lantmäteriet.....	14
Bostadsutskottets betänkande 2001/02:BoU7	14
Anf. 16 ANNELIE ENOCHSON (kd)	14
Anf. 17 LENNART NILSSON (s)	15
Anf. 18 ANNELIE ENOCHSON (kd)	15
Anf. 19 LENNART NILSSON (s)	15
(Beslut fattades under 8 §.).....	15
6 § Hemlig teleavlyssning, m.m.....	15
Justitieutskottets betänkande 2001/02:JuU18	15
(Beslut fattades under 8 §.).....	15
7 § Godkännande av beslut om inrättande av Eurojust, m.m.	16
Justitieutskottets betänkande 2001/02:JuU19	16
Anf. 20 ALICE ÅSTRÖM (v).....	16
Anf. 21 KIA ANDREASSON (mp)	17
Anf. 22 MÅRTA JOHANSSON (s)	20
Anf. 23 ALICE ÅSTRÖM (v).....	21
Anf. 24 MÅRTA JOHANSSON (s) replik.....	21
Anf. 25 ALICE ÅSTRÖM (v) replik.....	21

Anf. 26 MÄRTA JOHANSSON (s) replik.....	22
Anf. 27 KIA ANDREASSON (mp).....	22
Anf. 28 MÄRTA JOHANSSON (s).....	22
Anf. 29 KIA ANDREASSON (mp).....	22
Anf. 30 MÄRTA JOHANSSON (s).....	22
(Beslut fattades under 8 §.)	22
8 § Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde.....	22
BoU6 Plan- och byggprocessens längd	22
BoU7 Det nya Lantmäteriet	23
JuU18 Hemlig teleavlyssning, m.m.	23
JuU19 Godkännande av beslut om inrättande av Eurojust, m.m.	23
Ajournering.....	24
Återupptagna förhandlingar	25
9 § Frågestund	25
Anf. 31 TALMANNEN	25
<i>Bredband</i>	25
Anf. 32 AGNE HANSSON (c)	25
Anf. 33 Statsrådet ULRICA MESSING (s)	25
Anf. 34 AGNE HANSSON (c)	25
Anf. 35 Statsrådet ULRICA MESSING (s)	26
<i>Satsningar på polisen och kriminalvården</i>	26
Anf. 36 FREDRIK REINFELDT (m)	26
Anf. 37 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s)	26
Anf. 38 FREDRIK REINFELDT (m)	27
Anf. 39 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s)	27
<i>Svenskt bistånd för demokrati</i>	27
Anf. 40 KARL-GÖRAN BIÖRSMARK (fp).....	27
Anf. 41 Statsrådet JAN O KARLSSON (s).....	28
Anf. 42 KARL-GÖRAN BIÖRSMARK (fp).....	28
Anf. 43 Statsrådet JAN O KARLSSON (s).....	28
<i>Kunskaper om unga brottsoffer</i>	29
Anf. 44 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	29
Anf. 45 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s)	29
Anf. 46 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	29
Anf. 47 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s)	29
<i>Miljövänliga drivmedel</i>	29
Anf. 48 INGEGERD SAARINEN (mp)	29
Anf. 49 Statsrådet LENA SOMMESTAD (s)	30
Anf. 50 INGEGERD SAARINEN (mp)	30
Anf. 51 Statsrådet LENA SOMMESTAD (s)	30
<i>Homosexuella och internationella adoptioner</i>	30
Anf. 52 CHATRINE PÅLSSON (kd).....	30
Anf. 53 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s)	31
Anf. 54 CHATRINE PÅLSSON (kd).....	31
Anf. 55 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s)	31
<i>Demokratiutredningen</i>	31

Anf. 56 LARS HJERTÉN (m).....	31
Anf. 57 Statsrådet BRITTA LEJON (s)	32
Anf. 58 LARS HJERTÉN (m).....	32
Anf. 59 Statsrådet BRITTA LEJON (s)	32
<i>Terroristlagstiftningen</i>	33
Anf. 60 ALICE ÅSTRÖM (v).....	33
Anf. 61 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s)	33
Anf. 62 ALICE ÅSTRÖM (v).....	33
Anf. 63 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s)	33
Anf. 64 TALMANNEN.....	34
<i>Miljöbalken</i>	34
Anf. 65 GÖTE JONSSON (m).....	34
Anf. 66 Statsrådet LENA SOMMESTAD (s)	34
Anf. 67 GÖTE JONSSON (m).....	35
Anf. 68 Statsrådet LENA SOMMESTAD (s)	35
<i>Asylsökandes boendemiljö</i>	35
Anf. 69 SONJA FRANSSON (s)	35
Anf. 70 Statsrådet JAN O KARLSSON (s).....	35
Anf. 71 SONJA FRANSSON (s)	36
Anf. 72 Statsrådet JAN O KARLSSON (s).....	36
<i>Företagsflytten</i>	36
Anf. 73 EVA FLYBORG (fp).....	36
Anf. 74 Statsrådet ULRICA MESSING (s).....	37
Anf. 75 EVA FLYBORG (fp).....	37
Anf. 76 Statsrådet ULRICA MESSING (s).....	37
<i>Frysning av den enskildes tillgångar</i>	38
Anf. 77 KIA ANDREASSON (mp)	38
Anf. 78 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s)	38
Anf. 79 KIA ANDREASSON (mp)	38
Anf. 80 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s)	39
<i>Vindkraften</i>	39
Anf. 81 EWA THALÉN FINNÉ (m)	39
Anf. 82 Statsrådet LENA SOMMESTAD (s)	39
Anf. 83 EWA THALÉN FINNÉ (m)	40
Anf. 84 Statsrådet LENA SOMMESTAD (s)	40
<i>Beväpnade väktare</i>	40
Anf. 85 LARS LILJA (s).....	40
Anf. 86 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s)	40
Anf. 87 LARS LILJA (s).....	41
Anf. 88 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s)	41
<i>Utvisning av asylsökande</i>	41
Anf. 89 ERLING WÄLIVAARA (kd)	41
Anf. 90 Statsrådet JAN O KARLSSON (s).....	41
Anf. 91 ERLING WÄLIVAARA (kd)	42
Anf. 92 Statsrådet JAN O KARLSSON (s).....	42
<i>Våldet i Mellanöstern</i>	42
Anf. 93 MURAD ARTIN (v).....	42
Anf. 94 Statsrådet ULRICA MESSING (s).....	43
Anf. 95 MURAD ARTIN (v).....	43

Anf. 96 Statsrådet ULRICA MESSING (s)	43
<i>Rättstrygghet</i>	43
Anf. 97 RIGMOR STENMARK (c)	43
Anf. 98 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s)	44
Anf. 99 RIGMOR STENMARK (c)	44
Anf. 100 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s)	44
Anf. 101 TALMANNEN	44
10 § Bordläggning	44
11 § Anmälan om interpellationer	45
12 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	45
13 § Anmälan om skriftliga svar på frågor	46
14 § Kammaren åtskildes kl. 15.03.	47

